Széchenyi Terv Plusz Építsük együtt Magyarországot!

Magyarország Kormánya

Az Európai Unió társfinanszírozásával

Üzleti modell –
Fenntartható Városfejlesztési Stratégiához

Komló Város Önkormányzat

2024

Tartalomjegyzék

1. A feladat meghatározása, ismertetése....2
2. Elérhető és bevonható források számbavétele....3
2.1 Aktorok, meghatározó szereplők....15
2.2 Kitekintés....18
2.3 Egyéb kötöttségek és lehetőségek....19
3. Az üzleti modell bemutatása....20
3.1 Beavatkozások adatainak gyűjtése és ismertetése dimenziónként....21
3.2 A finanszírozási terv összefoglalója....35
4. Fenntartható üzemeltetés....36
5. Projektcsatorna fejlesztés intézményesítése....38
5.1 Ellátandó funkciók....38
5.2 Kulcsszereplők nevesítése....40
5.3 Intézményi modell bemutatása....41
6. Városfejlesztési finanszírozási modellekre vonatkozó jó gyakorlatok....51
7. Tőkeági finanszírozás lehetőségek a városfejlesztésben....54
8. Finanszírozási hiány számszerűsítésének kidolgozása az Európai Bizottság útmutatója alapján....57

Csatolt mellékletként: Üzleti modell excel összefoglaló táblázat

Elfogadva: Komló Város 102/2026. (X.20.) sz. Kt. határozatával

1. A feladat meghatározása, ismertetése

A TOP Plusz-1.3-1-21 kódszámú Felhívás alapján elvárás, hogy a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS) üzleti modellre épülő tervezést valósítson meg, mely figyelembe veszi a különböző forrásbevonási lehetőségeket a TOP Plusz forrásain túlnyúlóan is, valamint a beavatkozások megtérülő és nem megtérülő jellegét is. A stratégia megvalósítását üzleti modell támasztja alá, melynek elsődleges szempontja a fejlesztések pénzügyi fenntarthatóságának a biztosítása.

Az üzleti modell kitér a forráskombinációra, a lehetséges források és azok fejlesztéshez rendelésére, a pénzügyi fenntarthatóságra, a gazdaságos üzemeltetés, fenntarthatóság kérdéseire. A stratégia üzleti modellje és finanszírozási terve nem korlátozódik a TOP Plusz forrásaira, bár azok jelentős részét képezik, hanem figyelembe veszi a további operatív programok forrásait, további vissza nem térítendő támogatási forrásokat, pénzügyi eszközök alkalmazását, közvetlen brüsszeli forrásokat, városi bevonható magánforrásokat.

A településfejlesztési akciók összehangolt és teljes körű üzleti modelljének kidolgozása elengedhetetlen a fenntartható városfejlesztési stratégia megvalósításához. A stratégia végrehajtását célzó beavatkozások hatékonyságáról csak akkor lehet megalapozott döntést hozni, ha előzetesen bemutatásra kerülnek a település és környéke rendelkezésére álló erőforrások, valamint a helyi gazdasági-fejlesztési potenciál az úgynevezett megalapozó vizsgálat keretében.

A pénzügyi terv előkészítésének alapvető feltétele volt, hogy a megalapozó vizsgálat során bemutatásra kerüljön a település és térsége gazdaságának minden olyan lehetősége, kapacitása és erőforrása, amely hatással van a jövőbeli fejlesztésekre.

Mivel a tervezési módszer mind szemléletében, mind gyakorlatában rugalmas, a pénzügyi tervezés is egy flexibilis pénzügyi modellt követ.

2. Elérhető és bevonható források számbavétele

Komló város önkormányzata, más önkormányzatokhoz hasonlóan legnagyobb részt vissza nem térítendő támogatásokkal finanszírozza beruházásait. A 2021-2027-es fejlesztési ciklusban az önkormányzat számos forráshoz férhet hozzá, amelyek lehetővé teszik a tervezett fejlesztések és célkitűzések megvalósítását. Az alábbiakban bemutatásra kerülnek a már elérhető és a későbbiekben rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségek:

Európai Uniós finanszírozási lehetőségek
A 2021-2027-es fejlesztési ciklus alatt az Európai Unió által biztosított források pályázati úton válnak elérhetővé a helyi szereplők számára. A források lehívásának alapvető feltétele, hogy a fejlesztési elképzelések az adott operatív program prioritási tengelyeivel összhangban legyenek meghatározva.

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) az egyik fontos hazai fejlesztési eszköz, amely célja a gazdaságfejlesztés, a helyi közösségek megerősítése és a területi egyenlőtlenségek csökkentése. A program főként a helyi önkormányzatok, települési és regionális fejlesztések, valamint az infrastruktúra és a közszolgáltatások javítására irányul. A program célja a települések és térségek fejlesztése, valamint a fenntartható gazdasági növekedés elősegítése. A TOP Plusz az uniós programozás részeként közvetlenül befolyásolja a helyi fejlesztési politikát, és számos területen képes átfogó, integrált támogatásokat biztosítani. A TOP Plusz pályázati kiírásai potenciálisan Komló város önkormányzatának fejlesztési elképzeléseit közvetlenül támogató lehetőség.
Fő célok és prioritások:

- Gazdaságfejlesztés: A helyi gazdaság erősítése, különösen a kistelepülések és a hátrányos helyzetű térségek számára. Ezen keresztül a foglalkoztatottság növelése, a helyi vállalkozások támogatása és a munkahelyek megőrzése.
- Infrastruktúra fejlesztés: A közlekedési infrastruktúra, a vízgazdálkodási rendszerek, a közművek, az energetikai rendszerek fejlesztése és korszerűsítése.
- Fenntarthatóság és zöld gazdaság: Környezeti fenntarthatóságot elősegítő projektek támogatása, mint a zöldfelületek kialakítása, megújuló energiaforrások alkalmazása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás és a természeti környezet védelme.
- Szociális és közszolgáltatások fejlesztése: A szociális infrastruktúra, az oktatási és kulturális szolgáltatások, a közegészségügyi és szociális ellátás javítása.
- Helyi közösségek megerősítése: Közösségi terek létrehozása, a helyi identitás erősítése, kulturális események és programok támogatása.

Támogatási struktúra:

- Vissza nem térítendő támogatások: A legnagyobb támogatási forma, amely a fejlesztési projekteket segíti, mint például infrastruktúra-fejlesztések, oktatási és közművelődési intézmények fejlesztése, valamint a zöld városfejlesztési projektek.

Támogatható projektek:

- Infrastruktúra-fejlesztési projektek: Helyi utak, közlekedési rendszerek, közszolgáltatások fejlesztése.
- Gazdaságfejlesztési programok: Vállalkozásfejlesztés, munkahelyteremtés, innovációs központok kialakítása.
- Szociális és oktatási programok: Iskolák, közösségi házak, szociális infrastruktúra fejlesztése.
- Fenntarthatósági projektek: Energiahatékonyság, környezetvédelem, zöld energia alkalmazása.
- Okos város megoldások: Digitális eszközök, intelligens közlekedési rendszerek, okos közvilágítás.

A TOP Plusz egy kulcsfontosságú eszköz Komló város számára, amely lehetőséget biztosít a település gazdasági, szociális és környezeti fejlesztésére. A program révén a város fel tudja gyorsítani a fenntartható városfejlesztést, javíthatja az infrastruktúráját, támogathatja a helyi vállalkozásokat és munkahelyeket hozhat létre, miközben modern és zöld megoldásokat alkalmaz. A legfontosabb tehát, hogy a helyi önkormányzat megfelelően kihasználja a program által kínált pályázati lehetőségeket és támogatásokat a jövőbeli fejlődés érdekében.

Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz)

Az EFOP Plusz program átfogóan támogatja a humán szakterületek fejlesztését Magyarországon, hozzájárulva a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez és a szociális kohézió erősítéséhez. Az EFOP Plusz forrásaiból közvetlenül és közvetve is lehetőség nyílik a város szociális és egészségügyi hálózatának fejlesztésére, valamint a helyi közösség helyzetének javítására.

Fő célkitűzései:

- Oktatás: Az oktatás eredményességének és munkaerőpiaci relevanciájának javítása, a korai iskolaelhagyás csökkentése.
- Társadalmi felzárkózás: A szegénységgel és társadalmi kirekesztéssel fenyegetett személyek és közösségek integrációjának elősegítése, életkörülményeik javítása.
- Szociális és gyermekvédelem: A minőségi, fenntartható és megfizethető szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, különösen a szociális és gyermekvédelmi területeken.
- Család- és ifjúságügy: A nők foglalkoztatási esélyeinek növelése és a családok támogatása.

Támogatási struktúra:

- Vissza nem térítendő támogatások: A legnagyobb támogatási forma, amely a fejlesztési projekteket segíti, mint például szociális és közösségi programok, munkaerőpiaci integrációs projektek és az oktatás fejlesztése.

Támogatható projektek:

- Szociális és esélyegyenlőségi programok: Hátrányos helyzetű csoportok integrációja, szociális szolgáltatások fejlesztése.
- Foglalkoztatási programok: Képzések, átképzések, munkahelyteremtési programok.
- Egészségügyi fejlesztések: Egészségmegőrzés, prevenció, helyi egészségügyi intézmények fejlesztése.
- Oktatás és képzés fejlesztése: Iskolák, szakképző központok fejlesztése, felnőttképzési programok.
- Közösségi programok: Kulturális, szabadidős programok, közösségi terek kialakítása.

Az EFOP Plusz program egy fontos forrást jelent Komló város számára a társadalmi és gazdasági helyzet javítására, különösen a hátrányos helyzetű csoportok, a munkaerő-piaci integráció, az oktatás, egészségügy és közösségi programok fejlesztésének terén. A program lehetőséget biztosít a helyi közösségek erősítésére és a szociális szolgáltatások fejlesztésére is, miközben javítja a lakosság foglalkoztathatóságát és életminőségét.

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz) a 2021-2027-es uniós költségvetési ciklusban Magyarország környezeti és energetikai kihívásainak kezelésére irányul. A program célja a fenntartható növekedés támogatása, hozzájárulva az Európa 2020 stratégia céljainak eléréséhez az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés érdekében.

Komló város és környezetének állapotát megőrző, illetve azokat javító intézkedéseket lehetővé tevő fejlesztési források bevonását teszi lehetővé, elősegítve a fenntartható fejlődést és a környezeti terhelés csökkentését.

Fő prioritások és célkitűzések:

- Vízgazdálkodás és katasztrófakockázat csökkentés: Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás, különös tekintettel az árvíz- és belvízvédelemre, valamint az aszálykárok megelőzésére.
- Körforgásos gazdasági rendszerek és fenntarthatóság: A hulladékgazdálkodás fejlesztése, a környezeti helyreállítás, valamint a fenntartható víziközmű rendszerek kialakítása.
- Természetvédelem és biodiverzitás megőrzése: A természetes élőhelyek és fajok megóvása, a biológiai sokféleség védelme, valamint a zöld infrastruktúra fejlesztése.

- Energiahatékonyság és megújuló energiaforrások használatának előmozdítása: Az energiahatékonyság javítása, a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése, valamint a karbon-intenzív vármegyékben (Baranya, Borsod, Heves) a károsanyag-kibocsátások csökkentése mellett új munkahelyek létrehozása.

Támogatási struktúra:
Vissza nem térítendő támogatások: A környezetvédelmi és energiahatékonysági projektekhez nyújt támogatást.

Támogatható projektek:
- Energiahatékonysági fejlesztések: Közintézmények energetikai felújítása.
- Megújuló energiaforrások alkalmazása: Napelemek, szélenergia, biomassza projektek.
- Vízgazdálkodás: Csapadékvíz-visszatartás, vízminőség javítása.
- Hulladékgazdálkodás: Szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, komposztálás.
- Zöld városfejlesztés: Zöld felületek növelése, fenntartható közlekedés fejlesztése.
- Klímaváltozáshoz való alkalmazkodás: Klímabarát városi fejlesztések.

A KEHOP Plusz program Komló város számára fontos eszközként szolgálhat a fenntarthatóság és energiahatékonyság javítása terén. A program keretében lehetőség van a környezetvédelmi és energetikai fejlesztések támogatására, hozzájárulva a város zöld fejlődéséhez és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásához. A zöld városfejlesztés, megújuló energiaforrások alkalmazása, energiahatékonysági programok és környezeti nevelési projektek mind hozzájárulhatnak Komló hosszú távú fenntartható fejlődéséhez.

Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz)
Az IKOP Plusz program hozzájárul Magyarország közlekedési hálózatának modernizálásához, a fenntartható közlekedési módok elterjedéséhez és a közlekedésbiztonság javításához, ezáltal elősegítve a gazdasági növekedést és a környezeti terhelés csökkentését. Az IKOP Plusz pályázati lehetőségei támogatást nyújtanak Komló város és térsége infrastrukturális fejlesztéseihez, javítva a terület elérhetőségét és megújítva a belső közlekedési hálózatot.
Fő prioritások és célkitűzések:
- Tiszta üzemű városi-elővárosi közlekedés erősítése: A fenntartható és környezetbarát közlekedési módok támogatása városi és elővárosi területeken, beleértve az elektromos járművek beszerzését és az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítését.

- TEN-T vasúti és regionális intermodális közlekedés fejlesztése: A transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) részeként a vasúti infrastruktúra modernizálása és a regionális közlekedési csomópontok fejlesztése a hatékonyabb és gyorsabb közlekedés érdekében.
- Fenntarthatóbb és biztonságosabb közúti mobilitás: A közúti közlekedés biztonságának növelése, a balesetek számának csökkentése és a fenntartható közlekedési megoldások előmozdítása.

Támogatható projektek az IKOP Plusz keretében:

- Útépítési és felújítási projektek: Az önkormányzati utak, járdák, közlekedési csomópontok és parkolóhelyek fejlesztése.
- Kerékpárutak és gyalogos közlekedés javítása: Kerékpárutak, gyalogos járdák fejlesztése, közlekedési infrastruktúra bővítése.
- Közösségi közlekedési eszközök fejlesztése: Buszok, vasúti hálózat fejlesztése, új közlekedési vonalak bevezetése.
- Fenntartható közlekedési megoldások: Elektromos buszok, elektromos jármű töltőállomások kialakítása.
- Okos közlekedési rendszerek és digitális szolgáltatások: Okos közlekedési rendszerek, digitális tájékoztató rendszerek kiépítése.
- Baleset-megelőzés és közlekedési biztonság javítása: Közlekedési balesetek megelőzése, biztonságos közlekedési infrastruktúra kiépítése.

A IKOP Plusz program Komló város számára számos lehetőséget kínál a közlekedési infrastruktúra fejlesztésére, a fenntartható közlekedési megoldások alkalmazására és a közlekedési szolgáltatások javítására. A közlekedési hálózat fejlesztésével és modernizálásával Komló nemcsak a közlekedési hatékonyságot és biztonságot növelheti, hanem hozzájárulhat a környezeti fenntarthatóság előmozdításához és a lakosság mobilitásának javításához.

Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)

A DIMOP Plusz keretében különböző pályázati felhívások és támogatási lehetőségek állnak rendelkezésre a digitális fejlesztések ösztönzésére, beleértve a vállalkozások digitalizációját és a közszolgáltatások digitalizációjának folytatását.

A program négy fő prioritás mentén valósít meg fejlesztéseket:

- Intelligensebb Magyarország: Támogatja a kutatási és innovációs kapacitások fejlesztését, különösen a digitális vállalkozások K+F+I tevékenységét és piacra lépését, valamint a kis- és középvállalkozások digitális átállását.
- Zöld és hi-tech átállás: Elősegíti a digitális megoldások elterjedését, hozzájárulva a klímasemleges, körforgásos és ellenállóbb gazdaságra való átálláshoz.
- Fizikai hozzáférés bővítése: Célja a kiváló és biztonságos digitális összeköttetés kialakítása, javítva az infrastruktúra minőségét és elérhetőségét.

- Digitális kompetenciák fejlesztése: Az állampolgárok digitális készségeinek és a digitális oktatási ökoszisztéma fejlesztése révén javítja a minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést.

Támogatási struktúra:

- Vissza nem térítendő támogatások: A DIMOP Plusz program vissza nem térítendő támogatásokat biztosít, amelyek segítenek a projektek megvalósításában.
- Kedvezményes hitelek: Emellett kedvezményes hitelek is elérhetők a digitális infrastruktúra fejlesztésére.

Támogatható Projektek:

- Digitális ügyintézés és e-szolgáltatások fejlesztése
- Szélessávú internet és wifi elérhetőség bővítése
- Okos város megoldások kiépítése (intelligens közlekedés, okos világítás, stb.)
- Digitális kompetenciák fejlesztése a lakosság körében
- Iskolai digitális infrastruktúra és oktatási eszközök fejlesztése
- Digitális turizmus és online kulturális programok népszerűsítése

A DIMOP Plusz program Komló város önkormányzata számára lehetőséget biztosít a város digitális átalakulásának elősegítésére. A digitális közszolgáltatások fejlesztése, a közlekedési rendszerek modernizálása, az okos város megoldások bevezetése és a digitális készségek fejlesztése révén Komló egy korszerű, fenntartható és digitálisan fejlett várossá válhat, amely javítja a lakosság életminőségét és elősegíti a gazdaság fejlődését.

Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF)

Az Európai Unió egyik kulcsfontosságú eszköze, amelyet a COVID-19 járvány következményeinek kezelésére és az európai gazdaság helyreállítására hoztak létre. Az eszközt 2020 júliusában hagyta jóvá az Európai Tanács, és célja a tagállamok gazdasági és társadalmi helyreállítása, különösen a járvány által leginkább érintett ágazatokban és térségekben.

A Helyreállítási Alap lehetőséget teremt arra, hogy Magyarország és így Komló városa is a koronavírus okozta járvány következményeit enyhítse, és a gazdaságot újra növekedési pályára állíthassa. Ez az eszköz főként állami beruházások és reformok felgyorsítását célozza meg. Magyarország Helyreállítási és Alkalmazkodási Terve a járvány gazdasági és társadalmi hatásaira reagál, valamint elősegíti a zöld és digitális átállást. A program keretében az egészségügy, az oktatás fejlesztése, valamint a környezetbarát és fenntartható rendszerek kiépítése válik lehetővé.

A Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz fő elemei:

- Finanszírozás: Az RRF az EU költségvetésén keresztül finanszírozza a tagállamokat.

- Az eszközhöz való hozzáférés a tagállamok számára a Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervek (RRP) benyújtásán keresztül történik, amelyeket az Európai Bizottság értékel és hagy jóvá. Az eszköz célzott támogatásokat biztosít a tagállamoknak, amelyek összességében 750 milliárd eurót tesznek ki. A támogatások egy része vissza nem térítendő támogatás formájában, más része pedig kedvezményes hitelként érkezik.
- Részletes terveken alapuló finanszírozás: Minden tagállamnak egyedi Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervet kell benyújtania, amelyben meghatározza a prioritásokat, az elérni kívánt célokat, és a pénzügyi eszközök felhasználását. A terveknek összhangban kell lenniük az EU fenntarthatósági és gazdasági céljaival.
- Különböző projektfinanszírozási lehetőségek: Az RRF többféle projektet támogathat, beleértve az infrastrukturális fejlesztéseket, az innovációs projekteket, a közszolgáltatások modernizálását, az oktatási és képzési programokat, a zöld beruházásokat és a digitális átállást.
- Fokozott figyelem a szociális és foglalkoztatási szempontokra: Az eszköz célja nemcsak a gazdaság helyreállítása, hanem a szociális védelmi rendszerek megerősítése is. Ezen belül szerepet kapnak a munkahelyteremtés és a társadalmi kohézió erősítése.

Támogatási struktúra:

- Vissza nem térítendő támogatások: A város számára lehetőség van arra, hogy vissza nem térítendő támogatásokat kapjon, amelyek segítik a különböző fejlesztési projekteket.
- Kedvezményes hitelek: Emellett kedvezményes hitelek is elérhetők, amelyeket a város a hosszú távú beruházások finanszírozására használhat.

Pályázati lehetőségek az RRF keretében:

Komló város számára a következő fő területeken lehet pályázni és elérni támogatásokat az RRF keretében:

- Fenntartható városfejlesztés és zöld beruházások
- Digitális infrastruktúra fejlesztés és okos város megoldások
- Képzés, munkahelyteremtés és szociális védelmi programok
- Közszolgáltatások modernizálása és digitalizálása
- Helyi gazdaság fejlesztése, különös figyelmet fordítva a zöld gazdaságra és a digitális transzformációra

Komló város önkormányzata számára az RRF keretében elérhető támogatások fontos lehetőséget kínálnak a város fejlesztésére, különös figyelmet fordítva a fenntarthatóságra, digitális átállásra, gazdasági helyreállításra és társadalmi felzárkóztatásra. Komló város önkormányzata az RRF révén számos projektet valósíthat meg, amelyek hosszú távon hozzájárulnak a helyi gazdaság és közszolgáltatások fejlődéséhez, miközben erősítik a város ellenállóképességét és fenntarthatóságát.

Városi adóbevételek

Komló Város önkormányzata a városi adóbevételekből történő finanszírozás révén biztosíthatja a helyi projektek és beruházások megvalósítását, de fontos figyelembe venni, hogy a városi adóbevételek önállóan általában nem elegendőek a nagyobb, összetettebb fejlesztésekhez. Az adóbevételek mellett más források, mint például az állami támogatások, uniós pályázatok és a különböző finanszírozási mechanizmusok kombinálása szükséges.

Bár a jelenlegi adóbevételek viszonylag alacsonyak, a folyamatos fejlesztések és az újonnan települő vállalkozások által generált iparűzési adóbevételek révén nagyobb önerő is vállalhatóvá válhat a jövőben.

A városi adóbevételek alapvetően a helyi adókból származnak:

- Értékesítési és forgalmi adók: Jelentős szerepet játszik Komló városának gazdaságában, az iparűzési adó a helyi gazdaság fejlesztésének és fenntartásának egyik fontos eleme. Az iparűzési adó bevételei a város számára lehetőséget ad az infrastruktúra-fejlesztések finanszírozására, beleértve az utak, közlekedési hálózatok, közművek és egyéb közszolgáltatások korszerűsítését, valamint a szociális szolgáltatások és közszolgáltatások fenntartásához is hozzájárulhat, amelyek fontosak a város lakóinak életminősége szempontjából. Az iparűzési adó az adóbevételek 74%-át teszi ki.

- A vagyoni típusú adók – mint az építményadó, telekadó, és kommunális adó – alapvető forrást jelentenek Komló város önkormányzat számára, és jelentős szerepet játszanak a városi infrastruktúra és közszolgáltatások finanszírozásában. Komló város önkormányzatának fontos, hogy megfelelően szabályozza ezen adók mértékét és alkalmazásukat, hogy biztosítani tudja a város fejlesztéséhez és működtetéséhez szükséges bevételeket, miközben figyelembe veszi a lakosság és a vállalkozások terheit is. A vagyoni típusú adók az adóbevételek 24%-át jelentik.

- Egyéb áruhasználati és szolgáltatási adók (tartózkodás után fizetett idegenforgalmi adó). Az adóbevételek 1%-a az idegenforgalmi adóból származik.

- Egyéb közhatalmi bevételek (környezetvédelmi bírság, szabálysértési pénz- és helyszíni bírság, közlekedési szabálysértések közig.bírság helyi önkormányzatot megillető része, vagyoni, jövedelmi típusú és egyéb települési adó, késedelmi és önellenőrzési pótlék, stb.) Az adóbevételek 1%-a származik ebből az adóbevételből.

Közvetlen uniós támogatások

Ezek a finanszírozási lehetőségek lehetőséget biztosítanak arra, hogy az Európai Unió és az állam közvetlenül jövedelemként kifizetéseket nyújtson a helyi piaci szereplők számára fejlesztési terveik megvalósításához. Várakozások szerint a jövőben ezen finanszírozási formák felértékelődhetnek, ami indokolttá teszi az ilyen típusú kompetenciák fejlesztését az önkormányzat részéről.

- InvestEU: Az InvestEU program az Európai Unió egyik kulcsfontosságú pénzügyi eszköze, amely az Európai Beruházási Bank (EIB) és az Európai Bizottság közreműködésével valósul meg. Célja, hogy ösztönözze a beruházásokat és a gazdasági növekedést az EU területén.
- A Közvetlen beruházási hitel egy olyan finanszírozási forma, amely lehetővé teszi, hogy az önkormányzatok, városok vagy más helyi hatóságok közvetlenül, tagállami közvetítő bevonása nélkül vegyenek igénybe pénzügyi forrást uniós vagy állami alapokból. A hitel célja, hogy a városfejlesztési projekteket támogassa, amelyek jelentős beruházásokat igényelnek. Az ilyen típusú hitelekhez általában egyeztetési folyamat szükséges, amely a hitel igénylését és a kapcsolódó projekt részletes terveit, céljait és költségeit is magában foglalja.
- A Hitelkeret megállapodás városoknak egy olyan finanszírozási konstrukció, amely lehetővé teszi, hogy egy város vagy helyi önkormányzat komplex programok végrehajtásához, több ütemben és különböző projekteken keresztül lehívható hitelt kapjon. Az ilyen típusú hitelkeret célja, hogy támogatást nyújtson hosszú távú, összetett fejlesztési és városfejlesztési projektekhez, amelyek több szakaszban valósulnak meg.
- A tőkebefektetés egy olyan finanszírozási forma, amelyben az Európai Beruházási Bank (EIB) az alapok alapjaként szerepel, és társbefektetőként jelenik meg olyan városfejlesztési projekteket finanszírozó alapokban, amelyek célja a városi környezetek fejlesztése, fenntarthatóságának növelése és gazdasági dinamizálása.
- Az UIA (Urban Innovative Actions) program az Európai Unió által indított kezdeményezés, amely a városok fenntarthatósági projektjeinek támogatására összpontosít. Az UIA célja, hogy elősegítse az innovatív, fenntartható megoldások kialakítását és terjesztését, amelyek segítenek a városok számára a társadalmi, gazdasági és környezeti kihívások kezelésében. Az UIA finanszírozása különösen azokra a projektekkel összpontosít, amelyek újszerű és innovatív megoldásokat keresnek a városfejlesztésben. Komló város számára az UIA program lehetőséget adna olyan innovációs projekteken való részvételre, amelyek elősegítik a város fenntarthatóságát és modernizációját. Mivel Komló lakossága nem éri el az 50 000 főt, a városnak társulásban kell pályáznia, például más helyi településekkel, hogy közösen részesülhessenek a program támogatásában.

- A Horizon Europe (Horizont Európa) az Európai Bizottság által támogatott, átfogó kutatás-fejlesztési program, amely 2021 és 2027 között működik, és jelentős szerepet játszik az EU kutatás-fejlesztési és innovációs céljainak elérésében. A program célja, hogy támogassa az európai kutatásokat és innovációkat, különös figyelmet fordítva azokra a területekre, amelyek hozzájárulnak az EU globális versenyképességéhez, fenntarthatóságához és gazdasági fejlődéséhez. A program három fő pillérre épül, és a II. pillér (Globális kihívások és európai ipari versenyképesség) különösen releváns a digitális gazdaság és az okos városok (smart city) fejlesztése szempontjából.
- A LIFE program az Európai Unió egyik legfontosabb finanszírozási eszköze a környezetvédelmi, természetvédelmi, éghajlat-politikai és zöld energiával kapcsolatos projekteken dolgozó szervezetek számára. Az EU célja, hogy a program segítségével elősegítse az európai zöld átmenetet, és támogassa a környezetvédelmi célok elérését, különös figyelmet fordítva a fenntartható gazdaságok, a biodiverzitás megőrzése és a klímaváltozás hatásainak mérséklésére.
- Az Európai Bizottság számos olyan platformot és kezdeményezést működtet, amelyek segítséget nyújtanak a városok számára, hogy kapcsolatokat építsenek, tanácsadást kapjanak és mentori támogatásban részesüljenek. Ezek a platformok különösen fontosak lehetnek Komló városának, mivel a városfejlesztési projekteknél a megfelelő partnerek és szakértői tanácsadás elengedhetetlen a sikeres megvalósításhoz. Az URBACT, InvestEU, JASPERS és más tanácsadó felületek segítségével a város Innovatív városfejlesztési megoldásokat találhat; Kapcsolatokat építhet ki más városokkal és intézményekkel, amelyek segíthetik a projektek előrehaladását; Finanszírozási és tanácsadási forrásokat biztosíthat a városi projektek számára; Mentori támogatást kaphat a legjobb gyakorlatok alkalmazásához. Ezek a platformok és eszközök lehetővé teszik Komló város önkormányzata számára, hogy sikeresebben fejlessze a várost, és kihasználja az EU által kínált különböző támogatási lehetőségeket.

Hitel típusú finanszírozás

A piaci források jellemzően hitel, kölcsön vagy kezesség bevonását, kisebb mértékben kötvény kibocsátást jelentik.

A magyar önkormányzatok hitelpiaci aktivitása az elmúlt évtizedben jelentősen átalakult. A 2011-től megkezdett állami adósságátvállalás következtében az önkormányzati szektor teljes bruttó adósságállománya jelentősen csökkent: 2010-ben még meghaladta az 1200 milliárd forintot, míg 2014-re gyakorlatilag eltűnt. Azóta az önkormányzatok adósságállománya lassú növekedést mutat, jelenleg körülbelül 300 milliárd forint körül mozog.

Komló Város Önkormányzatának, hasonlóan más települési önkormányzatokhoz, többféle hitel típusú finanszírozási lehetőség áll rendelkezésére, amelyek azonban szigorú szabályozási keretek között érhetők el. Komló Város Önkormányzata számára a hitel típusú finanszírozás jelentős korlátokkal bír a jelenlegi magas kamatkörnyezetben. Az adósságkorlát-szabály és a hosszú megtérülési idejű beruházások nehézségei miatt a piaci hitelezés kevésbé vonzó, mint korábban. Ez különösen fontos tényező a komplex beruházásoknál, ahol a kamatkörnyezet és a projekt időtávja között jelentős feszültség áll fenn.

Piaci források: hitelek és kölcsönök

A piaci alapú hitelek és kölcsönök jelentik a legáltalánosabb finanszírozási formát az önkormányzatok számára, amelyek jellemzően beruházások, infrastruktúra-fejlesztések vagy nagyobb projektek finanszírozására használhatók.

Előnyök:

- Rugalmasság a célok meghatározásában.
- Közvetlen elérés bankokon vagy pénzintézeteken keresztül.

Korlátok:

- A magas kamatszintek jelentősen megdrágítják ezt a finanszírozási formát. A magas kamatok különösen hátrányosak a hosszú megtérülési idejű projektek, például épületenergetikai beruházások esetén.
- Az önkormányzatok hitelfelvételére szigorú szabályok vonatkoznak, például az adósságkorlát-szabály, amely az önkormányzati bevételek arányában korlátozza az éves hiteltörlesztési kötelezettséget.

Kezességvállalás

Az önkormányzatok kezességet vállalhatnak bizonyos projektek vagy fejlesztések finanszírozására, amennyiben közvetlen hitelfelvétel nem lehetséges vagy nem kívánatos. Ebben az esetben a finanszírozást a projekt megvalósításáért felelős harmadik fél veszi igénybe, az önkormányzat pedig biztosítja a hitel visszafizetésének garanciáját.

Előnyök:

- Az önkormányzat nem közvetlen adósságot vállal.
- A pénzintézetek számára csökkenti a kockázatot, így kedvezőbb feltételek érhetők el.

Korlátok:

- Ha a projekt nem hozza a várt bevételeket, a visszafizetés terhe végső soron az önkormányzatra hárulhat.

Kötvénykibocsátás

Bár ritkább, bizonyos önkormányzatok számára lehetőség nyílik kötvények kibocsátására, különösen nagyobb fejlesztési projektek finanszírozása esetén. A kötvények iránti kereslet azonban jelentős mértékben függ a pénzügyi piacok állapotától, a kibocsátó önkormányzat hitelképességétől, és a kamatszintektől.

Előnyök:

- Nagy volumenű finanszírozási forrás elérhető viszonylag hosszú futamidőre.
- Rugalmasság a tőke- és kamatfizetés ütemezésében.

Korlátok:

- A kötvénykibocsátás adminisztratív és pénzügyi költségei magasak.
- A piaci kamatszintek jelentősen befolyásolják a költségeket.

Egyéb speciális hitelek

Az állam vagy a nemzetközi intézmények (pl. Európai Beruházási Bank) által kínált kedvezményes kamatozású hitelek lehetőséget biztosíthatnak az önkormányzatoknak bizonyos stratégiai fontosságú projektek finanszírozására. Ezek a hitelek gyakran kedvezőbb feltételekkel járnak, mint a piaci alapú finanszírozás, de szigorú elszámolási és pályázati feltételek mellett érhetők el.

A fent bemutatott források és fejlesztési elképzelések kapcsán Komló város önkormányzatának és a helyi gazdasági szereplőinek rendszeres előremutató egyeztetéseket kell végezniük.

2.1 Aktorok, meghatározó szereplők

Komló város szempontjából a városfejlesztési, gazdasági és társadalmi projektekkel kapcsolatosan több kulcsfontosságú szereplő játszhat meghatározó szerepet. Ezek a szereplők közvetlenül befolyásolják a város fejlesztési irányait, a források elosztását, a projektek megvalósítását és a város lakosságának jólétét.

Városi Intézmények és Hivatalok
Komló város különböző intézményei és hivatalai, mint például a városi közműszolgáltatók, közlekedési vállalatok, kulturális és oktatási intézmények egyaránt meghatározó szereplők a város működésében. Ezek az intézmények közvetlenül hozzájárulnak a város napi működéséhez és az egyes fejlesztési projekteken belüli feladatok végrehajtásához.

Lokális üzleti szféra
Komló város gazdasága szempontjából az üzleti szféra és a vállalkozások kulcsszereplők, akik nemcsak gazdasági növekedést hoznak, hanem hozzájárulnak a város munkaerőpiaci helyzetének javításához is. A helyi kis- és középvállalkozások, különösen a helyi ipari szereplők és szolgáltatók, fontos partnerei lehetnek a városfejlesztési projekteknek, mivel gyakran közvetlenül érintettek az infrastruktúrafejlesztésekben.

Civil Szervezetek és Egyesületek
A helyi civil szervezetek és egyesületek fontos szerepet játszanak a városi közélet formálásában, különösen a társadalmi és környezeti problémák kezelésében. Ezen szervezetek közvetlen kapcsolatban állnak a lakossággal, és segítenek a közösségi programok, szociális és környezetvédelmi projektek megvalósításában.

Regionális Fejlesztési Hatóságok és Intézmények
A regionális fejlesztési hatóságok és intézmények, mint például a Baranya Megyei Fejlesztési Ügynökség, kulcsszerepet játszanak a város számára elérhető fejlesztési források előkészítésében és elosztásában. A helyi önkormányzatokkal és más városokkal együttműködve segítik a regionális fejlesztési terveket és az uniós pályázati lehetőségek kihasználását.

Közlekedési és Infrastruktúra-fejlesztési Szereplők
A közlekedési és infrastruktúra-fejlesztési projektek kivitelezői, mint például az állami közlekedési vállalatok és infrastruktúra-fejlesztő cégek, kulcsfontosságú szereplők Komló fejlődése szempontjából. Az új közlekedési kapcsolatok és a helyi infrastruktúra fejlesztése fontos elemei a város fenntartható növekedésének.

Oktatási és Képzési Intézmények
A helyi iskolák, oktatási intézmények és szakmai képző központok segítenek biztosítani a szükséges munkaerőt és a közösség szociális fejlődését. Ezek az intézmények lehetőséget adnak a város lakosai számára, hogy fejlődjenek és hozzáférjenek a legújabb képzési programokhoz.

Lakosság és Közösség
A város lakossága és a helyi közösség szintén kulcsszereplő, mivel az ő igényeik és elvárásaik alapvetően befolyásolják a városfejlesztési projekteket. A lakosság aktív részvétele a közösségi programokban, valamint a városi életminőség javítására irányuló projektekben alapvetően fontos.

Európai Unió és Nemzetközi Pályázati és Támogatási Programok
Az EU és nemzetközi támogatások, mint például a Horizont 2020, a LIFE program, a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz), valamint a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF), jelentős szerepet játszhatnak Komló fejlesztési terveinek megvalósításában. Az EU-s források elnyerése érdekében a városnak különböző pályázati és projektmenedzsment szakértőkkel kell együttműködnie.

Kormányzati szereplők
A kormányzati és a társönkormányzati szereplők elsősorban a költségvetési, uniós források elosztási mechanizmusában töltenek be olyan szerepkört, amely meghatározza a fejlesztési források bevonását. A források bevonásában az Európai Unió és az állam kulcsfontosságú szerepet játszanak, mivel ők nyújtják a támogatást. A támogatások kedvezményezettjei főként az önkormányzatok, azok intézményhálózatai, valamint a helyi gazdasági szereplők. A helyi gazdasági szereplők az önkormányzat által végrehajtott egyes fejlesztések során társfinanszírozóként, piaci befektetőként, vagy akár a későbbi üzemeltetőként is részt vehetnek.

Mivel Komló városának tervezett fejlesztéseit döntő többségében európai uniós forrásból finanszírozható, az adott Operatív Program Irányító Hatóságait és a Közreműködő szervezeteket kiemelt szereplőként kell figyelembe venni. Az operatív programok közül különösen fontos a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), amelynek irányító hatósági feladatait a Nemzeti Fejlesztési Központ – Területfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Főigazgatóság látja el, míg közreműködő szervezetként a Magyar Államkincstár működik.

A nagyobb állami érdekű komlói beruházások során a Kormány is fontos szereplőként léphet fel. Az infrastrukturális fejlesztések terén jelentős szerepe van a Magyar Közút Nonprofit Zrt.-nek és a Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt.-nek, amelyek a térségi utak fenntartásáért és fejlesztéséért felelnek.

A települési szolgáltatások biztosításában és az intézmények üzemeltetésében az önkormányzat tulajdonában lévő és vele együttműködő nonprofit társaságok, gazdasági társaságok, valamint egyéb szervezetek is fontos szerepet játszanak. Ezek a potenciális szereplők részletesen bemutatásra kerültek az FVS működési modelljében.

Komló város szempontjából a fejlesztési projekteket a fenti aktorok közötti együttműködés, koordináció és közös célok megvalósítása határozza meg. A városfejlesztési projektek sikeres végrehajtása érdekében a helyi önkormányzatnak, a helyi vállalkozásoknak, civil szervezeteknek, valamint a regionális és nemzetközi szereplőknek egyaránt kiemelt szerepük van.

2.2 Kitekintés

Baranya Megye Integrált Területi Programjában több a Komló Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájához történő illeszkedést mutat a megszabott prioritások és célok mentén:

Kitekintés és kapcsolódás a Baranya vármegyei ITP-vel kapcsolatban

Baranya vármegye területfejlesztési programjának prioritásai	**Kapcsolódó vármegyei stratégiai célok**	**Komló FVS kapcsolódás**
I. prioritás: A helyi erőforrásokon alapuló gazdaság megerősítése a lokális gazdasági környezet integrált fejlesztésével	1. Helyi gazdaságok fejlesztése 3. Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés	Több ponton is van kapcsolódás
II. prioritás: Külső erőforrásokra is támaszkodó, a termelési kapacitások növelésére alapozott versenyképes gazdaság megteremtése a megyében	2. Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése	Van kapcsolódás
III. prioritás: A piaci igényekhez rugalmasan illeszkedő képzési struktúra kialakítása és fejlesztése	3. Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés 4. Társadalmi felzárkóztatás	Több ponton is van kapcsolódás
IV. prioritás: Az élhetőbb települések, élhetőbb közösségek kialakulását szolgáló komplex fejlesztések, egészségtudatosság és egészségügyi prevenció az egészséges munkaképes társadalom biztosítása érdekében	3. Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrás fejlesztés 4. Társadalmi felzárkóztatás	Több ponton is van kapcsolódás
V. prioritás: A természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló és klímatudatos környezetgazdálkodás feltételeinek megteremtése	5. Stratégiai erőforrások fenntartható használata	Van kapcsolódás
VI. prioritás: Az elérhetőség javítása, fenntartható közlekedési rendszerek létrehozásának előmozdítása	6. Elérhetőség és mobilitás javítása 7. Nagytérségi csomóponttá válás	Több ponton is van kapcsolódás

2.3 Egyéb kötöttségek és lehetőségek

Komló városának fejlődése és forrásbevonási képessége jelentős mértékben függ attól, hogyan teljesít a Baranya Vármegyei Önkormányzat és Pécs MJV az elkövetkező időszakban. Pécs, mint regionális központ, kulcsszerepet játszik Komló számára, mivel a két város együtt alkot egy fejlesztési tengelyt, amely meghatározó a szélesebb környezet fejlődése szempontjából. Fontos, hogy a következő fejlesztési ciklusban a megyében a korábbi ciklus során lehívott források mértéke növekedjen és hatékonyan hasznosuljon. Miközben Komló a szűkebb környezetében húzóerőként funkcionálhat, a szomszédos területek is jelentős szerepet játszanak.

A forrásbevonást hátrányosan befolyásolhatják a kedvezőtlen demográfiai trendek, mint például a népességcsökkenés és elvándorlás, valamint a gazdasági szereplők negatív döntései, mint az elköltözés vagy a fejlesztések elhalasztása. A demográfiai kockázatok csökkentésére kormányzati döntések és helyi intézkedések révén lehet törekedni, amelyek javítják az életminőséget és élhetőbb környezetet biztosítanak. A gazdasági döntések kockázata pedig folyamatos, nyílt kommunikációval és aktív beavatkozásokkal kezelhető az önkormányzat és a gazdasági szereplők között.

Komló Város Önkormányzata számára a fejlesztési források növelésének érdekében az alábbi lehetőségek állnak rendelkezésre:

- Növekvő adóbevételek, mint például az iparűzési adó (IPA) és a helyi iparűzési adó (HIPA).
- Extra bevételek, amelyek az önkormányzat és a tulajdonában lévő szervezetek gazdasági sikeréből származnak.
- Hitelfelvétel, kötvénykibocsátás, illetve városfejlesztési alap létrehozása.

A források növelésével kapcsolatos kockázatok a következők:

- A helyi adóbevételek csökkenése, amelyet elköltöző cégek vagy csökkenő adóintenzitás okozhat.
- Az önkormányzat és tulajdonában lévő szervezetek negatív gazdasági mérlege.
- Az állami támogatások csökkenése.
- A működési költségek meghaladhatják az állami támogatások összegét.
- A hitelfelvételi korlátok, amelyek korlátozhatják a kölcsönhöz jutást.

3. Az üzleti modell bemutatása

A városfejlesztési stratégia alapjait az európai uniós forrásokra épülő operatív programok céljai határozzák meg. Azonban a stratégiakészítés időszakában még csak részben ismert, hogy mikor és milyen pályázati források lesznek elérhetők, mely kedvezményezettek számára, és milyen kritériumrendszernek kell megfelelniük. Ezért csak azoknak a projekteknek a költségbecslése áll rendelkezésre, ahol az előkészítés már előrehaladott stádiumban van. A többi projekt esetében a pontos projekttartalom és költségvetés csak a pályázati felhívások megjelenése után határozható meg. A stratégia kitér a magánbefektetőkkel való szervezett és strukturált együttműködés lehetőségeire is. Az ő esetükben azonban a források és kritériumok ismerete nélkül még bizonytalanabb a várható beruházások ütemezése és volumene.

Az üzleti modell az előző fejezetek megállapításainak összegzése, melyhez az alábbi alapelveket vettük figyelembe:

Forrás-mix:
Arra törekedtünk, hogy a projektek finanszírozása többféle forrásra épüljön. Egy projektet vagy beavatkozást több típusú forrásból is lehet finanszírozni. A megvalósítás során elsősorban az európai uniós és hazai, 100%-ban vissza nem térítendő forrásokra összpontosítottunk, hogy minimalizáljuk a város hitelfelvételeit és elkerüljük az adósságcsapdába kerülést.

Rugalmasság:
A finanszírozási tervben szereplő projektek nem tekinthetők véglegesnek. A projektfejlesztés során a projektek paraméterei változhatnak. A tervezési időszak alatt folyamatosan figyelemmel kell kísérni a makro- és mikrokörnyezeti változásokat. Ennek következtében új projektek kerülhetnek fel a listára, és előfordulhat, hogy egyes projektek átütemezésre, módosításra vagy törlésre kerülnek.

Pénzügyi fenntarthatóság:
A projektek megvalósítását követően számolni kell fenntartási költségekkel, és projekt bevételekkel egyaránt. A stratégiában megfogalmazott célok elérése érdekében megvalósuló projektek hozzájárulnak egy vonzó gazdasági és társadalmi környezet kialakításához, amely növeli a városban letelepedő lakosság, valamint a mikro-, kis- és középvállalkozások számát. Ennek eredményeképpen javul a város fizetőképes kereslete és adóbevétele, ami lehetőséget teremt a város hitelfelvételeinek csökkentésére és további fejlesztési források előteremtésére.

Környezeti fenntarthatóság:
A beruházási projektek megvalósítása során kiemelt figyelmet fordítunk a környezeti fenntarthatóságra és környezetbarát technológiai megoldások

alkalmazására, amelyek hozzájárulnak a város üzemeltetési költségeinek csökkentéséhez. Az önkormányzat határozott intézkedéseket tesz az 'önfenntartó város' modell elérésére, amely csökkenti a város energiafüggőségét.

Projektek kiválasztása:
A projektek végrehajtási sorrendje nem csupán a források rendelkezésre állásától függ. A kiválasztás során több tényezőt is figyelembe vettünk, például a beavatkozások sürgősségét, a kapcsolódó projektek előkészültségi szintjét, valamint a megvalósításhoz szükséges és rendelkezésre álló humánerőforrást.

Eredményesség:
A vissza nem térítendő támogatásokra összpontosító megközelítés alapja a társadalmi haszon, amely nehezen kifejezhető számokban. A társadalmi haszon mellett fontos figyelembe venni a pénzügyi eredményességet is.

Partnerség:
A projektek megvalósítása során kiemelt figyelmet fordítunk a partnerségre mind a várostérségi, mind a városi szinten. Ez hozzájárul a lakossági elégedettség növeléséhez, a hatékony városfejlesztéshez és a közfeladatellátás költségeinek megosztásához. Fontos megemlíteni, hogy a 3. fejezetben említett külső makro tényezők, mint például az Oroszország és Ukrajna között zajló háborús helyzet, a nemzetközi energiaárak ingadozása, vagy a nemzetközi pénzpiaci mozgások olyan mértékű bizonytalanságot jelentenek, amely alapvetően átalakíthatja az FVS tervezési és megvalósítási környezetét, így a finanszírozási tervet is.

3.1 Beavatkozások adatainak gyűjtése és ismertetése dimenziónként

A jelen fejezetben a tervezési dimenziók szerint bemutatjuk az FVS tervezése során összegyűjtött projekteket, és részletesen ismertetjük az egyes dimenziók finanszírozási tervét, amely magában foglalja a tervezett beruházási költségek összesített összegét, az esetleges megtérülést biztosító elemeket, a beruházás lehetséges forrásait, a finanszírozási elemek várható arányát, a beruházások várható hatásait és eredményeit, a felmerülő lehetséges kockázatokat, valamint a projektben partnerként és érdekeltként bevonható szereplőket.

Prosperáló város dimenzió

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	**15 940 000 000 Ft**
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	**Közvetlenül vagy közvetetten bevételt biztosító elemek:** - Felhagyott bányaterületek és a hozzájuk kapcsolódó barnamezős területek infrastrukturális fejlesztései - Használaton kívüli intézmények más célú hasznosítását szolgáló fejlesztések - Turisztikai elemek minőségjavítását és funkcióbővítését érintő fejlesztések
Források	**Figyelembe vehető források:** - vissza nem térítendő hazai és uniós támogatások (GINOP, TOP, stb.) - önkormányzati önerő (korlátozottan) - piaci befektetői forrás
Finanszírozás elemek aránya	A stratégiakészítés idején még nem ismertek, hogy mikor és milyen pályázati források válnak elérhetővé, mely kedvezményezetteknek, és milyen kritériumrendszernek kell megfelelni, ezért a finanszírozási elemek aránya még nem megállapítható. Komló városa az Európai Bizottság által 2021. április 19-én elfogadott 2022–2027-es időszakra szóló regionális támogatási térkép alapján a legmagasabb támogatási intenzitással támogatható térségben fekszik, ezért a projektek tervezésénél magas támogatási arányra számítunk.
Várható vagy elvárt eredmények	**Társadalmi hasznok:** - foglalkoztatottak számának növekedése; - munkanélküliség csökkenése; - elvándorlás csökkenése; - új betelepülők számának növekedése; - emelkedő bérek és kiszámíthatóbb megélhetés; - jobb lakhatási körülmények; - magasabb színvonalú közszolgáltatások; - vonzóbb települési környezet; - javuló közlekedési helyzet; - csökkenő károsanyagkibocsátás; - a vállalkozások versenyképességének erősödése. **Pénzügyi hasznok:** - a foglalkoztatottság növekedésével csökkenthetőek a szociális kiadások; - a foglalkoztatottság mutatókkal együtt a fizetőképes kereslet is javul, amely révén erősödik a helyi gazdaság is; - növekvő önkormányzati adóbevételek; - csökkenő intézményfenntartási költségek; - az infrastrukturális fejlesztések hozzájárulnak a vállalkozások és a lakosság életének hatékonyabb szervezéséhez,

	amely további költségcsökkentéseket eredményez. **Externáliák:** - növekvő ingatlanárak; - a közúti forgalom növekedése; - károsanyag kibocsátás növekedése; - zajszennyezés növekedése; - egyéb, a jelenlegi társadalmi-gazdasági struktúra alapján nem várt befektetők megjelenése.
Kockázatok	**Megvalósítási kockázatok:** - a nemzetközi és hazai gazdasági környezet drasztikus megváltozása a pandémia, a háborús konfliktusok vagy egyéb még nem ismert helyzetből kifolyólag; - újabb pandémia kialakulása; - nyersanyag ellátási problémák; - tervezési hibák; - kivitelezési és egyéb teljesítési hibák; - projektmenedzsment hibák; - humánerőforrás problémák (munkaerőhiány, magas fluktuáció, szakmai kvalifikációból eredő hibák stb.); - nem megfelelő társadalmasítás és egyéb kommunikációs hibák; - érdekütközések, konfliktusok a megvalósításban részt vevők között; - érdekütközések, konfliktusok a megvalósítók és a lakosság között; - célcsoport motivációs hiánya miatti érdektelenség; - kooperációból fakadó hibák és konfliktusok. **Finanszírozási kockázatok:** - magas infláció miatt, vagy a forint euróhoz képest gyengülő árfolyama miatt a projekt költségeinek jelentős megemelkedése; - banki kamatok jelentős emelkedése miatti finanszírozási költségnövekedések; - finanszírozási nehézségek; - elszámolások, beszámolók elfogadásának csúszásából fakadó likviditási problémák. **Fenntartási kockázatok:** - nem körültekintő tervezésből adódó fenntartási nehézségek; - kivitelezési problémákból adódó fenntartási nehézségek; - kivitelezési problémákból adódó üzemszünetek garanciális javítások idején; - nem körültekintő üzemeltetésből fakadó problémák miatti üzemeltetési nehézségek; - kihasználatlanságból fakadó bevételhiány okozta fenntartási problémák; - az energiaárak jelentős emelkedése miatt megemelkedő üzemeltetési költségek; - humánerőforrás problémák (munkaerőhiány, magas fluktu-

	áció, szakmai kvalifikációból eredő hibák stb.).
Érdekeltek	- Komló Város Önkormányzata - Komlói Közös Önkormányzati Hivatal - Komló Város Önkormányzat Gazdasági Ellátó Szervezet - Komló Város Önkormányzat Városgondnokság - Német Nemzetiségi Önkormányzat - Cigány Nemzetiségi Önkormányzat - Horvát Nemzetiségi Önkormányzat - Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulás - Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Komlói Kórház - Kökönyösi Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola tagintézményei - Komló Térségi Integrált Szociális Szolgáltató Központ - Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat - „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. által üzemeltetett intézmények - Komlói Kaptár Művelődési Központ - Komló Város Önkormányzat József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény - Sikondai Pihenőpark - Komlón élő és/vagy tevékenykedő magánszemélyek - Helyi vállalkozások és vállalkozók - Magyarország Kormánya - Baranya Vármegyei Önkormányzat - Magyar Közút Nonprofit Zrt.

Zöldülő város dimenzió

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	**2 148 000 000 Ft**
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	**Közvetlenül vagy közvetetten bevételt biztosító elemek:** - Kerékpárúthoz kapcsolódó turisztikai elemek minőségjavítását és funkcióbővítését érintő fejlesztések
Források	**Figyelembe vehető források:** - vissza nem térítendő hazai és uniós támogatások (GINOP, TOP, stb.) - önkormányzati önerő (korlátozottan)
Finanszírozás elemek aránya	A stratégiakészítés idején még nem ismertek, hogy mikor és milyen pályázati források válnak elérhetővé, mely kedvezményezetteknek, és milyen kritériumrendszernek kell megfelelni, ezért a finanszírozási elemek aránya még nem megállapítható. Komló városa az Európai Bizottság által 2021. április 19-én elfogadott 2022–2027-es időszakra szóló regionális támogatási térkép alapján a legmagasabb támogatási intenzitással támogatható térségben fekszik, ezért a projektek tervezésénél magas támogatási arányra számítunk.
Várható vagy elvárt eredmények	**Társadalmi hasznok:** - vonzóbb települési környezet; - javuló közlekedési helyzet; - csökkenő károsanyagkibocsátás. **Pénzügyi hasznok:** - csökkenő intézményfenntartási költségek. **Externáliák:** - az elszálló energiaárak mellett a vártnál korábbi megtérülés.
Kockázatok	**Megvalósítási kockázatok:** - a nemzetközi és hazai gazdasági környezet drasztikus megváltozása a pandémia, a háborús konfliktusok vagy egyéb még nem ismert helyzetből kifolyólag; - újabb pandémia kialakulása; - nyersanyag ellátási problémák; - tervezési hibák; - kivitelezési és egyéb teljesítési hibák; - projektmenedzsment hibák; - humánerőforrás problémák (munkaerőhiány, magas fluktuáció, szakmai kvalifikációból eredő hibák stb.); - nem megfelelő társadalmasítás és egyéb kommunikációs hibák; - érdekütközések, konfliktusok a megvalósításban részt vevők között; - érdekütközések, konfliktusok a megvalósítók és a lakosság

	között; - célcsoport motivációs hiánya miatti érdektelenség; - kooperációból fakadó hibák és konfliktusok. **Finanszírozási kockázatok:** - magas infláció miatt, vagy a forint euróhoz képest gyengülő árfolyama miatt a projekt költségeinek jelentős megemelkedése; - banki kamatok jelentős emelkedése miatti finanszírozási költségnövekedések; - finanszírozási nehézségek; - elszámolások, beszámolók elfogadásának csúszásából fakadó likviditási problémák. **Fenntartási kockázatok:** - nem körültekintő tervezésből adódó fenntartási nehézségek; - kivitelezési problémákból adódó fenntartási nehézségek; - kivitelezési problémákból adódó üzemszünetek garanciális javítások idején; - nem körültekintő üzemeltetésből fakadó problémák miatti üzemeltetési nehézségek; - kihasználatlanságból fakadó bevételhiány okozta fenntartási problémák; - az energiaárak jelentős emelkedése miatt megemelkedő üzemeltetési költségek; - humánerőforrás problémák (munkaerőhiány, magas fluktuáció, szakmai kvalifikációból eredő hibák stb.).
Érdekeltek	- Komló Város Önkormányzata - Komlói Közös Önkormányzati Hivatal - Komló Város Önkormányzat Gazdasági Ellátó Szervezet - Komló Város Önkormányzat Városgondnokság - Német Nemzetiségi Önkormányzat - Cigány Nemzetiségi Önkormányzat - Horvát Nemzetiségi Önkormányzat - Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulás - Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Komlói Kórház - Kökönyösi Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola tagintézményei - Komló Térségi Integrált Szociális Szolgáltató Központ - Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat - „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. által üzemeltetett intézmények - Komlói Kaptár Művelődési Központ - Komló Város Önkormányzat József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény - Sikondai Pihenőpark - Komlón élő és/vagy tevékenykedő magánszemélyek - Helyi vállalkozások és vállalkozók - Magyarország Kormánya - Baranya Vármegyei Önkormányzat - Magyar Közút Nonprofit Zrt.

Digitális város dimenzió

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	**550 000 000 Ft**
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	**Közvetlenül vagy közvetetten bevételt biztosító elemek:** A közösségi közlekedés hatékonyabb szervezése költségcsökkentő tényező lehet.
Források	**Figyelembe vehető források:** - vissza nem térítendő hazai és uniós támogatások - önkormányzati önerő (korlátozottan)
Finanszírozás elemek aránya	A stratégiakészítés idején még nem ismertek, hogy mikor és milyen pályázati források válnak elérhetővé, mely kedvezményezetteknek, és milyen kritériumrendszernek kell megfelelni, ezért a finanszírozási elemek aránya még nem megállapítható. Komló városa az Európai Bizottság által 2021. április 19-én elfogadott 2022–2027-es időszakra szóló regionális támogatási térkép alapján a legmagasabb támogatási intenzitással támogatható térségben fekszik, ezért a projektek tervezésénél magas támogatási arányra számítunk.
Várható vagy elvárt eredmények	**Társadalmi hasznok:** - magasabb színvonalú közszolgáltatások; - vonzóbb települési környezet; - javuló közlekedési helyzet; - csökkenő károsanyagkibocsátás. **Pénzügyi hasznok:** - csökkenő intézményfenntartási költségek; - az infrastrukturális fejlesztések hozzájárulnak a vállalkozások és a lakosság életének hatékonyabb szervezéséhez, amely további költségcsökkentéseket eredményez. **Externáliák:** - az elszálló energiaárak mellett a vártnál korábbi megtérülés; - egyéb, a jelenlegi társadalmi-gazdasági struktúra alapján nem várt befektetők megjelenése.
Kockázatok	**Megvalósítási kockázatok:** - a nemzetközi és hazai gazdasági környezet drasztikus megváltozása a pandémia, a háborús konfliktusok vagy egyéb még nem ismert helyzetből kifolyólag; - újabb pandémia kialakulása; - nyersanyag ellátási problémák; - tervezési hibák; - kivitelezési és egyéb teljesítési hibák; - projektmenedzsment hibák; - humánerőforrás problémák (munkaerőhiány, magas fluktuáció, szakmai kvalifikációból eredő hibák stb.); - nem megfelelő társadalmasítás és egyéb kommunikációs

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
	hibák; - érdekütközések, konfliktusok a megvalósításban részt vevők között; - érdekütközések, konfliktusok a megvalósítók és a lakosság között; - célcsoport motivációs hiánya miatti érdektelenség; - kooperációból fakadó hibák és konfliktusok. **Finanszírozási kockázatok:** - magas infláció miatt, vagy a forint euróhoz képest gyengülő árfolyama miatt a projekt költségeinek jelentős megemelkedése; - banki kamatok jelentős emelkedése miatti finanszírozási költségnövekedések; - finanszírozási nehézségek; - elszámolások, beszámolók elfogadásának csúszásából fakadó likviditási problémák. **Fenntartási kockázatok:** - nem körültekintő tervezésből adódó fenntartási nehézségek; - kivitelezési problémákból adódó fenntartási nehézségek; - kivitelezési problémákból adódó üzemszünetek garanciális javítások idején; - nem körültekintő üzemeltetésből fakadó problémák miatti üzemeltetési nehézségek; - kihasználatlanságból fakadó bevételhiány okozta fenntartási problémák; - az energiaárak jelentős emelkedése miatt megemelkedő üzemeltetési költségek; - humánerőforrás problémák (munkaerőhiány, magas fluktuáció, szakmai kvalifikációból eredő hibák stb.).
Érdekeltek	- Komló Város Önkormányzata - Komlói Közös Önkormányzati Hivatal - Komló Város Önkormányzat Gazdasági Ellátó Szervezet - Komló Város Önkormányzat Városgondnokság - Német Nemzetiségi Önkormányzat - Cigány Nemzetiségi Önkormányzat - Horvát Nemzetiségi Önkormányzat - Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulás - Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Komlói Kórház - Kökönyösi Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola tagintézményei - Komló Térségi Integrált Szociális Szolgáltató Központ - Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat - „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. által üzemeltetett intézmények - Komlói Kaptár Művelődési Központ - Komló Város Önkormányzat József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
	- Sikondai Pihenőpark - Komlón élő és/vagy tevékenykedő magánszemélyek - Helyi vállalkozások és vállalkozók - Magyarország Kormánya - Baranya Vármegyei Önkormányzat - Magyar Közút Nonprofit Zrt.

Megtartó város dimenzió

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	**7 694 000 000 Ft**
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	**Közvetlenül vagy közvetetten bevételt biztosító elemek:** - Bérlakások bérbeadásából származó bevétel.
Források	**Figyelembe vehető források:** - vissza nem térítendő hazai és uniós támogatások - önkormányzati önerő (korlátozottan) - piaci befektetői forrás
Finanszírozás elemek aránya	A stratégiakészítés idején még nem ismertek, hogy mikor és milyen pályázati források válnak elérhetővé, mely kedvezményezetteknek, és milyen kritériumrendszernek kell megfelelni, ezért a finanszírozási elemek aránya még nem megállapítható. Komló városa az Európai Bizottság által 2021. április 19-én elfogadott 2022–2027-es időszakra szóló regionális támogatási térkép alapján a legmagasabb támogatási intenzitással támogatható térségben fekszik, ezért a projektek tervezésénél magas támogatási arányra számítunk.
Várható vagy elvárt eredmények	**Társadalmi hasznok:** - elvándorlás csökkenése; - új betelepülők számának növekedése; - jobb lakhatási körülmények; - magasabb színvonalú közszolgáltatások; - vonzóbb települési környezet; - javuló közlekedési helyzet; - csökkenő károsanyagkibocsátás. **Pénzügyi hasznok:** - az infrastrukturális fejlesztések hozzájárulnak a vállalkozások és a lakosság életének hatékonyabb szervezéséhez, amely további költségcsökkentéseket eredményez. **Externáliák:** - növekvő ingatlanárak; - a közúti forgalom növekedése; - károsanyag kibocsátás növekedése; - zajszennyezés növekedése; - egyéb, a jelenlegi társadalmi-gazdasági struktúra alapján nem várt befektetők megjelenése.
Kockázatok	**Megvalósítási kockázatok:** - a nemzetközi és hazai gazdasági környezet drasztikus megváltozása a pandémia, a háborús konfliktusok vagy egyéb még nem ismert helyzetből kifolyólag; - újabb pandémia kialakulása; - nyersanyag ellátási problémák;

	- tervezési hibák; - kivitelezési és egyéb teljesítési hibák; - projektmenedzsment hibák; - humánerőforrás problémák (munkaerőhiány, magas fluktuáció, szakmai kvalifikációból eredő hibák stb.); - nem megfelelő társadalmasítás és egyéb kommunikációs hibák; - érdekütközések, konfliktusok a megvalósításban részt vevők között; - érdekütközések, konfliktusok a megvalósítók és a lakosság között; - célcsoport motivációs hiánya miatti érdektelenség; - kooperációból fakadó hibák és konfliktusok. **Finanszírozási kockázatok:** - magas infláció miatt, vagy a forint euróhoz képest gyengülő árfolyama miatt a projekt költségeinek jelentős megemelkedése; - banki kamatok jelentős emelkedése miatti finanszírozási költségnövekedések; - finanszírozási nehézségek; - elszámolások, beszámolók elfogadásának csúszásából fakadó likviditási problémák. **Fenntartási kockázatok:** - nem körültekintő tervezésből adódó fenntartási nehézségek; - kivitelezési problémákból adódó fenntartási nehézségek; - kivitelezési problémákból adódó üzemszünetek garanciális javítások idején; - nem körültekintő üzemeltetésből fakadó problémák miatti üzemeltetési nehézségek; - kihasználatlanságból fakadó bevételhiány okozta fenntartási problémák; - az energiaárak jelentős emelkedése miatt megemelkedő üzemeltetési költségek; - humánerőforrás problémák (munkaerőhiány, magas fluktuáció, szakmai kvalifikációból eredő hibák stb.).
Érdekeltek	- Komló Város Önkormányzata - Komlói Közös Önkormányzati Hivatal - Komló Város Önkormányzat Gazdasági Ellátó Szervezet - Komló Város Önkormányzat Városgondnokság - Német Nemzetiségi Önkormányzat - Cigány Nemzetiségi Önkormányzat - Horvát Nemzetiségi Önkormányzat - Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulás - Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Komlói Kórház - Kökönyösi Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola tagintézményei - Komló Térségi Integrált Szociális Szolgáltató Központ - Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

	- „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. által üzemeltetett intézmények - Komlói Kaptár Művelődési Központ - Komló Város Önkormányzat József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény - Sikondai Pihenőpark - Komlón élő és/vagy tevékenykedő magánszemélyek - Helyi vállalkozások és vállalkozók - Magyarország Kormánya - Baranya Vármegyei Önkormányzat - Magyar Közút Nonprofit Zrt.

Kiszolgáló város dimenzió

Megvizsgálandó szempontok	A szempont részletezése
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	**22 004 000 000 Ft**
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	**Közvetlenül vagy közvetetten bevételt biztosító elemek:** - parkolóház működtetéséből származó bevétel; - felújított önkormányzati ingatlanok bérbeadásából származó bevétel.
Források	**Figyelembe vehető források:** - vissza nem térítendő hazai és uniós támogatások - önkormányzati önerő (korlátozottan) - piaci befektetői forrás
Finanszírozás elemek aránya	A stratégiakészítés idején még nem ismertek, hogy mikor és milyen pályázati források válnak elérhetővé, mely kedvezményezetteknek, és milyen kritériumrendszernek kell megfelelni, ezért a finanszírozási elemek aránya még nem megállapítható. Komló városa az Európai Bizottság által 2021. április 19-én elfogadott 2022–2027-es időszakra szóló regionális támogatási térkép alapján a legmagasabb támogatási intenzitással támogatható térségben fekszik, ezért a projektek tervezésénél magas támogatási arányra számítunk.
Várható vagy elvárt eredmények	**Társadalmi hasznok:** - elvándorlás csökkenése; - új betelepülők számának növekedése; - jobb lakhatási körülmények; - magasabb színvonalú közszolgáltatások; - vonzóbb települési környezet; - javuló közlekedési helyzet; - csökkenő károsanyagkibocsátás. **Pénzügyi hasznok:** - az infrastrukturális fejlesztések hozzájárulnak a vállalkozások és a lakosság életének hatékonyabb szervezéséhez, amely további költségcsökkentéseket eredményez. **Externáliák:** - növekvő ingatlanárak; - a közúti forgalom növekedése; - károsanyag kibocsátás növekedése; - zajszennyezés növekedése; - egyéb, a jelenlegi társadalmi-gazdasági struktúra alapján nem várt befektetők megjelenése.
Kockázatok	**Megvalósítási kockázatok:** - a nemzetközi és hazai gazdasági környezet drasztikus megváltozása a pandémia, a háborús konfliktusok vagy egyéb még nem ismert helyzetből kifolyólag; - újabb pandémia kialakulása; - nyersanyag ellátási problémák;

	- tervezési hibák; - kivitelezési és egyéb teljesítési hibák; - projektmenedzsment hibák; - humánerőforrás problémák (munkaerőhiány, magas fluktuáció, szakmai kvalifikációból eredő hibák stb.); - nem megfelelő társadalmasítás és egyéb kommunikációs hibák; - érdekütközések, konfliktusok a megvalósításban részt vevők között; - érdekütközések, konfliktusok a megvalósítók és a lakosság között; - célcsoport motivációs hiánya miatti érdektelenség; - kooperációból fakadó hibák és konfliktusok. **Finanszírozási kockázatok:** - magas infláció miatt, vagy a forint euróhoz képest gyengülő árfolyama miatt a projekt költségeinek jelentős megemelkedése; - banki kamatok jelentős emelkedése miatti finanszírozási költségnövekedések; - finanszírozási nehézségek; - elszámolások, beszámolók elfogadásának csúszásából fakadó likviditási problémák. **Fenntartási kockázatok:** - nem körültekintő tervezésből adódó fenntartási nehézségek; - kivitelezési problémákból adódó fenntartási nehézségek; - kivitelezési problémákból adódó üzemszünetek garanciális javítások idején; - nem körültekintő üzemeltetésből fakadó problémák miatti üzemeltetési nehézségek; - kihasználatlanságból fakadó bevételhiány okozta fenntartási problémák; - az energiaárak jelentős emelkedése miatt megemelkedő üzemeltetési költségek; - humánerőforrás problémák (munkaerőhiány, magas fluktuáció, szakmai kvalifikációból eredő hibák stb.).
Érdekeltek	- Komló Város Önkormányzata - Komlói Közös Önkormányzati Hivatal - Komló Város Önkormányzat Gazdasági Ellátó Szervezet - Komló Város Önkormányzat Városgondnokság - Német Nemzetiségi Önkormányzat - Cigány Nemzetiségi Önkormányzat - Horvát Nemzetiségi Önkormányzat - Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulás - Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Komlói Kórház - Kökönyösi Általános Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészeti Iskola tagintézményei - Komló Térségi Integrált Szociális Szolgáltató Központ - Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

	- „Szent Borbála Otthon” Nonprofit Közhasznú Kft. által üzemeltetett intézmények - Komlói Kaptár Művelődési Központ - Komló Város Önkormányzat József Attila Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény - Sikondai Pihenőpark - Komlón élő és/vagy tevékenykedő magánszemélyek - Helyi vállalkozások és vállalkozók - Magyarország Kormánya - Baranya Vármegyei Önkormányzat - Magyar Közút Nonprofit Zrt.

A projektek előzetes vizsgálatához üzleti tervezés szükséges. Ha a bevonható forrás piaci jellegű, annak előkészítése további vizsgálatot igényel. Különösen, ha a forrásbevonás adósságot keletkeztető ügyletet eredményez a Gst. (Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCIV. törvény) alapján, akkor pénzügyi szakértő előzetes bevonása elengedhetetlen. Ilyen források lehetnek például hitel, kötvény, zöld kötvény, ESCO, városfejlesztési alap vagy vállalkozásfejlesztési alap.

3.2 A finanszírozási terv összefoglalója

A finanszírozási terv részleteit a jelen dokumentum mellékleteként csatolt Finanszírozási tervtábla tartalmazza, míg az összesített adatok az alábbi táblázatban találhatók.

Összesítő tábla

Dimenzió megnevezése	Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége (Ft)
Prosperáló város dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	15 940 000 000
Zöldülő város dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	2 148 000 000
Digitális város dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	550 000 000
Megtartó város dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	7 694 000 000
Kiszolgáló város dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	22 004 000 000
FVS összesített tervezett beruházási költsége	**48 336 000 000**

4. Fenntartható üzemeltetés

A városfejlesztési célokat szolgáló projektek fejlesztésének elengedhetetlen része a fenntarthatóság vizsgálata. A pénzügyi fenntarthatóság kulcsfontosságú szempont a döntéshozók számára a projektek kiválasztása során. A fenntarthatóság értékelésekor minden egyes projekt esetében fel kell mérni az üzemeltetési költségeket és az esetleges bevételeket. Azonban a városfejlesztési célokat támogató beavatkozások előkészítettsége jelenleg nem éri el azt a szintet, hogy pontos projektszintű számítások álljanak rendelkezésre az üzemeltetésre és a megtérülésre vonatkozóan.

A fenntarthatósági vizsgálat során az alábbi szempontokat kell projektenként elsődlegesen figyelembe venni:

Időtáv meghatározása: A projekt megvalósítását követően az üzemeltetési időszak éveiben kifejezve. Ezen belül fontos megállapítani, hogy mennyi idő szükséges a kötelező fenntartási időszakhoz, illetve a megtérüléshez szükséges időtartamot.
Költségek: A fenntartási költségek részletes megnevezése és mértékének meghatározása.
Bevételek: Ha a fenntartás során bevételek is várhatók, azokat is be kell számítani.
Externáliák: A projekt vagy beavatkozás által előidézett közvetett negatív vagy pozitív hatások, amelyek környezeti, gazdasági vagy társadalmi természetűek lehetnek.
A projekt esetleges későbbi értékesítésének lehetősége: Például egy ingatlanfejlesztés esetében az eredmény várható értékesítése.

A beavatkozás csomagok tervezett ütemezése alapján az előkészítések, tervezések nagy része 2022. III. negyedévében megkezdődtek, a kivitelezések csúcsidőszakként a 2025. II. félév - 2027. I. félév közötti időszak jellemezhető. Ez a menetrend csak abban az esetben tekinthető ideálisnak és reálisnak, ha a tervezett projektek finanszírozása rendelkezésre áll, nem akadályozza a megvalósítást tervezései, engedélyezési, pályázati vagy közbeszerzési hátráltató tényező. A projektek megvalósítási ideje átlag 18-36 hónapra, míg a fenntartási idő 3-5 évre tehető.

Az egyes projektek révén megvalósuló létesítmények üzemeltetése kapcsán felmerülő költségek jellemzően az alábbiak lehetnek:

- bérköltség;
- egyéb feladatok ellátáshoz kapcsolódó személyi jellegű megbízásokkal kapcsolatos költségek;
- a munkatársak képzéséhez kapcsolódó költségek,
- rezsiköltség;
- karbantartási és takarítási költség;

- jogi kérdésekhez kapcsolódó költségek (pl.: közbeszerzés, bérleti szerződések, munkaszerződések);
- pénzügyi tevékenységekhez kapcsolódó költségek (bankszámlavezetés, könyvelés, könyvvizsgálat stb.);
- adók és járulékok;
- informatikai költségek;
- kötelező nyilvánosság biztosításához kapcsolódó költségek;
- működtetéshez szükséges marketinghez kapcsolódó költségek;
- üzemanyagköltség;
- gyom- és kártevőírtás költsége;
- garanciális és egyéb javításokkal kapcsolatos költségek;
- telekommunikációs költségek;
- egyéb szolgáltatások költsége (munkavédelem, tűzvédelem, őrzés stb).

A bevételtermelő beavatkozások esetében a következő lehetséges bevételi forrásokkal lehet számolni:

- bérleti díj (a beruházás eredményének hosszú távú bérbeadása esetén);
- szolgáltatásért fogyasztás arányában fizetett díjak (pl. vízdíj, szennyvízdíj);
- szolgáltatás egyszeri használatáért fizetett díjak (pl. belépődíj, parkolódíj).

Egyéb esetekben a fenntartási költségeket fedezetére a következő források vonhatóak be:

- államtól érkező támogatás (tevékenységtől függően vagy jogszabályi kötelezettségből, vagy az önkormányzattal között megállapodás alapján);
- önkormányzati költségvetési források;
- partnerek pénzügyi hozzájárulása.

5. Projektcsatorna fejlesztés intézményesítése

A projektcsatorna egy intézményesített projektgyűjtő rendszer, amelyben a város folyamatosan nyilvántartja a fejlesztési projektjeit, és folyamatosan kiegészíti, módosítja, adaptálja a rendelkezésre álló és a projektfejlesztés során felmerülő információkkal és adatokkal.
A városok jogállása szerint jelentős eltérések vannak a projektfejlesztés intézményi hátterének kialakításában. A fővárosnál és megyei jogú városoknál nonprofit városfejlesztő társaságok látják el ezt a feladatot; a járási központokban saját kapacitásból vagy egyéb kiszerződött szolgáltató végzi el a projektek gondozásával, előkészítésével kapcsolatos munkákat; az egyéb városok pedig vagy a megyei önkormányzattal, vagy a megyei jogú várossal kötött megállapodás keretében végzik el a projektek fejlesztését.
A projektötlet kialakításától annak megvalósításáig egy többlépcsős, éveken át húzódó folyamat vezet.

5.1 Ellátandó funkciók

A városfejlesztési folyamatok sikeres végrehajtása érdekében elengedhetetlen a világos célok meghatározása és a szükséges beavatkozások átgondolt tervezése. Ennek érdekében a fejlesztési célok kijelölése, a projektek gyűjtése és azok priorizálása, valamint a megfelelő finanszírozási források felkutatása kulcsszerepet játszik a város fenntartható és harmonikus fejlődésében. Az alábbiakban bemutatásra kerülnek azok a lépések, amelyek a fejlesztési célok eléréséhez szükséges projekteket és forrásokat segítik elő, és amelyek a város fejlődését irányító dokumentumok, valamint a helyi közösségek és partnerek aktív közreműködése révén valósulnak meg.

Fejlesztési célok meghatározása:
Komló város fejlesztési céljainak és potenciális fejlesztési területeinek kijelölése, amelyek szerepelnek a településfejlesztési dokumentumokban, mint például a Településfejlesztési Koncepció, a Gazdasági Program, az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) és a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS).

Projektgyűjtés:
A projektgyűjtés során a város azonosítja a célok eléréséhez szükséges beavatkozásokat és projekteket, valamint felméri a lakossági és vállalkozói igényeket. A város nemcsak az önkormányzaton belül, hanem a vállalkozói és civil szektorban is kereshető projekteket gyűjti össze.

Projektlista készítése:
A projektgyűjtés eredményeként összeáll egy lehetséges projektlista, amely tartalmazza a projekt címét, valamint a tervezett tevékenységek főbb vonásait és a becsült költségkalkulációt.

Finanszírozási források felmérése:
Felmérésre kerülnek a beavatkozások lehetséges finanszírozási forrásai, mint például uniós pályázatok, költségvetési támogatás, önkormányzati finanszírozás vagy befektetők bevonása.

Prioritások meghatározása:
A finanszírozási források tükrében a projektlista szűkülhet, és a prioritási sorrend is módosulhat. A prioritások megállapítását nemcsak a finanszírozási lehetőségek, hanem az adott beavatkozás sürgőssége, a lakossági nyomás és más projektekkel való ütemezési kérdések is befolyásolhatják.

Projektek támogathatósági feltételeinek vizsgálata:
Amennyiben egy projekt pályázati forrásból támogatható, ellenőrizni kell a támogathatósági feltételeket, a megvalósítható tevékenységeket és az igényelhető támogatás mértékét. Szükség esetén a projekttartalmat módosítani kell a feltételeknek megfelelően.

Partnerségi egyeztetés:
A településfejlesztési dokumentumok mindig széles körű társadalmi egyeztetéssel készülnek, amely során a tervezett projektek módosulhatnak.

Döntés:
A projekt megvalósításához a projekt gazdájának megfelelő kompetenciával rendelkező döntéshozók döntése szükséges, ami jelentős pénzügyi, gazdasági és társadalmi felelősségvállalást igényel. A döntési folyamat a projektcsatorna fejlesztése során folyamatos feladatokat foglal magában, például a projekt előkészítéséről, a projektterv jóváhagyásáról, támogatási kérelem benyújtásáról, a megvalósításról, valamint a projekt módosításáról vagy felfüggesztéséről.

Kapcsolattartás potenciális befektetőkkel:
A projekt megvalósításához vagy fenntartásához szükséges finanszírozás érdekében fel kell térképezni a potenciális befektetőket, ami folyamatos kapcsolattartást, egyeztetést és koordinációt igényel.

Megvalósítási dokumentumok elkészítése:
Ha döntés születik egy projekt megvalósításáról vagy pályázat benyújtásáról, el kell készíteni a projektjavaslat részletes műszaki és szakmai tartalmát, költségvetését, valamint a Megvalósíthatósági Tanulmányt és üzleti tervet.

Pályázatok kezelésével kapcsolatos feladatok:
Amennyiben a projekt finanszírozása európai uniós vagy hazai forrásból történik, el kell készíteni a támogatási kérelmet és gondoskodni kell annak benyújtásáról. A támogatói döntést követően kiemelt feladat a támogatási szerződéshez szükséges dokumentumok elkészítése és benyújtása, valamint a pénzügyi elszámolások, előrehaladási és záró jelentések elkészítése. A vállalt indikátorok

és a szakmai megvalósítás nyomon követése szintén ebbe a feladatkörbe tartozik. A határidők betartása érdekében rendszeres projektkoordinációs megbeszéléseket kell tartani a projekt résztvevőivel és a támogató szervezettel. Emellett el kell készíteni a döntésekhez szükséges előterjesztéseket és döntés-előkészítő dokumentumokat. A pályázatok kezeléséhez kapcsolódó pénzügyi feladatok közé tartozik az elkülönített könyvelés, valamint a beszerzett eszközök és vagyontárgyak nyilvántartása.

Projektek lebonyolítása:
A beruházások és szakmai megvalósítás lebonyolítása magában foglalja a beszerzési és közbeszerzési eljárások lefolytatását, valamint a munkaterület és a műszaki átadás-átvételi eljárások lebonyolítását.

Monitoring:
A projektfejlesztés folyamatos monitoring tevékenységet igényel, amely minden szakaszban érvényesül, és amelyet részletesen kifejtettünk a 4. fejezetben.

Fenntartási kötelezettségek nyomon követése: A projekt vagy beruházás megvalósítását követően elkezdődik a fenntartási időszak, amely során beszámoló készül a fenntartási kötelezettségek teljesítéséről.

5.2 Kulcsszereplők nevesítése

A városfejlesztés törvényben is nevesített felelőse az önkormányzat és annak első számú vezetője, a polgármester kell, hogy tulajdonosi szemlélettel irányítsa a folyamatokat. Rajta kívül az alábbi szereplők játszanak még kulcsszerepet:

- Képviselő-testület;
- Jegyző;
- Komlói Közös Önkormányzati Hivatal;
- Bizottságok;
- önkormányzati cégek és intézmények;
- Komló lakossága;
- Komlón működő civil szervezetek;
- a Baranya Vármegyei Önkormányzat, mint a vármegye fejlesztéséért felelős szervezet.

5.3 Intézményi modell bemutatása

A projektcsatorna fejlesztés intézményi modelljét az alábbi táblázat mutatja be:

Projektszakasz	A feladat meghatározása	Felelős szereplő(k)
Projektgyűjtés	Fejlesztési célok, fejlesztési területek meghatározása, beavatkozási területek azonosítása	- Képviselő-testület - Jegyző - Komlói Közös Önkormányzati Hivatal - Bizottságok - önkormányzati cégek és intézmények - Komló lakossága - Komlón működő civil szervezetek - BMÖ
	Projektlista összeállítása, tervezett tevékenységek, becsült költségek összeállítása, megvalósíthatóság vizsgálata	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda
	Finanszírozási források felkutatása, projektlista szűkítése, fejlesztési prioritáslista meghatározása	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda - Pénzügyi, Költségvetési és Vagyongazdálkodási Iroda
Projekt műszaki előkészítés	Rendelkezésre álló pályázati forrás esetén támogathatósági, műszaki-szakmai feltételek vizsgálata, ezek alapján szükség esetén projekttartalom módosítás	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda
	Lakossági igényfelmérés, a projekttartalom módosítása az eredmények alapján	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda
	A projektjavaslat részletes műszaki/szakmai tartalmának összeállítása	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda - külső szakértők
	A pályázati tevékenységhez szükséges (építésügyi, útügyi és egyéb szükséges) engedélyezési eljárások lefolytatása, engedélyek beszerzése	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda
Projekt finanszírozási modellje	A műszaki szakmai tartalom alapján a tervezett projekt részletes költségvetésének elkészítése, szükséges megvalósíthatósági	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda - külső szakértők

	tanulmány elkészítése, a fejlesztési források nagyságának és aránynak meghatározása	
Projekt lebonyolítása	Pályázat esetén támogatási kérelem benyújtása, hiánypótlási felhívás teljesítése, válaszadás tisztázó kérdésre	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda
	Pályázati forrás esetén Támogatási Szerződéskötés	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda
	Kivitelező/szállító/szolgáltató kiválasztása beszerzési/közbeszerzési eljárással	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda - külső (pl. közbeszerzési) szak-értők
	Kivitelezés/eszközbeszerzés/ szakmai megvalósítás	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda
	EU-s pályázati források esetén beszámolók, kifizetési kérelmek, indokolt esetben tartalommódosítási kérelmek készítése	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda
	Átadás-átvételi eljárás, szakmai programok befejezése	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda
	Építési projekt esetén használatbavételi engedély megszerzése	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda
	EU-s projekt esetében záró beszámoló és kifizetési kérelem benyújtása	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda
Projektfenntartás	Fenntartási kötelezettségek és a projekt eredmények folyamatos nyomon követése	- Titkárság - Városüzemeltetési és - fejlesztési iroda

Komló város önkormányzatánál a fejlesztési projektek elindítása egy strukturált és jól meghatározott folyamat, amely a tervezéstől a megvalósításig több lépést is magában foglal. A projektkezdeményezés alapvetően három fő irányból származhat: a lakosság, az önkormányzat vagy a különböző pályázati felhívások.

Lakossági kezdeményezés: Bár a lakosságtól érkező kezdeményezések, mint például kisebb útfelújítások, táblák kihelyezése vagy zebrák építése elenyészőek, mégis előfordul, így az önkormányzat mindig figyelembe veszi a helyi közösség igényeit és válaszol ezekre a felvetésekre. A lakossági igények összegyűjtése és

a megfelelő intézkedések előkészítése az önkormányzat részéről szakmai és jogi keretek között történik.

Önkormányzati kezdeményezés: A leggyakoribb módja a fejlesztések indításának, hogy a város önkormányzata saját elképzelései alapján kezdeményezi a projekteket. Ezt jellemzően az önkormányzat által meghatározott stratégiai célok, városfejlesztési koncepciók és a hosszú távú terv alapján végzi. A célok megvalósítása érdekében az önkormányzat igyekszik pályázati lehetőségeket keresni, mivel a saját források elenyészőek, hiszen azok jellemzően az önkormányzati működés fenntartására és pótlásokra fordítódnak.

Pályázatok és felhívások: A legnagyobb hangsúlyt a pályázatokra és felhívásokra helyezi az önkormányzat, mivel ezek biztosítják a legnagyobb részét a városi fejlesztések finanszírozásának. Az önkormányzat folyamatosan figyeli a különböző állami és uniós pályázati lehetőségeket, és azokhoz igazodva tervezi meg a projekteket.

Projekt előkészítése és koordinálása: A fejlesztési projektek, különösen az infrastrukturális beruházások vagy városüzemeltetési munkák, minden esetben a városüzemeltetési és -fejlesztési irodán keresztül kerülnek koordinálásra. Az iroda felelős a műszaki előkészítésért, a szakértői anyagok elkészítéséért, valamint a projekt megvalósíthatóságának vizsgálatáért. Az egyes projekteket megfelelő szintű döntéshozói egyeztetések előzik meg, ahol meghatározásra kerülnek a prioritások, a szükséges forrás és a projekt célkitűzései.

Finanszírozás és beszerzés: Az önkormányzat saját bevételeiből jellemzően kisebb fejlesztéseket tud csak finanszírozni, amelyek nem igényelnek közbeszerzést. Ilyenek lehetnek például szakértői anyagok előkészítése, tervezési munkák, illetve kisebb városüzemeltetési feladatok. Azonban a nagyobb projekteknél, legyen szó akár pályázati források bevonásáról, akár egyéb külső finanszírozásról, minden beszerzés az önkormányzat különböző osztályainak felügyelete alatt zajlik. Az osztályok felelősek a közbeszerzési eljárások lebonyolításáért, a szerződések megkötéséért és az eszközök beszerzéséért.

Döntéshozatal és megvalósítás: A projektek megvalósítása a megfelelő döntéshozók jóváhagyásával kezdődik, akik a szakmai előkészítést követően hozzák meg a végső döntést. Ez a folyamat folyamatos feladatokat jelent a projektcsatorna minden egyes szakaszában, kezdve a projekt tervezésétől, a pályázati dokumentáció benyújtásán keresztül egészen a megvalósításig. A projektgazdák és az önkormányzat együttesen figyelik a projekt előrehaladását és szükség szerint módosíthatják a terveket.

A Komló városában zajló fejlesztések tehát a folyamatos tervezés és egyeztetés eredményeként, a város érdekeit szem előtt tartva és a rendelkezésre álló források kihasználásával valósulnak meg. A projekt-előkészítés és megvalósítás

minden lépését gondosan koordinálják, hogy biztosítsák a célok elérését és a város fenntartható fejlődését.

A Komló város önkormányzata a projektek fenntartásának nyomon követését és kezelését több szinten végzi, hogy biztosítsa a fejlesztések hosszú távú sikerességét és fenntarthatóságát.

A fenntartás nyomon követése alapvetően házon belül történik, a szükséges jelentések és dokumentációk beadása során. Az indikátor-monitoring, vagyis a fejlesztések hatékonyságának nyomon követése a városfejlesztés területén belső excel dokumentumokkal történik. Az EPTK felület jelzései alapján folytatják az adminisztrációt, és az egyes feladatokat az érintett felelősök végzik el, de nincs külön nyilvántartó program a feladatok kezelésére.

A kivitelezési szakasz után a garanciális időszak alatt egy lista segíti a városüzemeltetési és -fejlesztési irodát a feladatok ellenőrzésében. Az ilyen típusú feladatokat a kivitelezőre bízzák, és az iroda folyamatosan figyelemmel kíséri, egyúttal számonkéri a garanciális kötelezettségeket, hogy azok teljesüljenek.

A fenntartás pénzügyi oldala már összetettebb feladatot jelent. A város költségvetésében tervezik a folyamatos fenntartási költségeket, amelyek biztosítják a projekteken elért eredmények megőrzését. Azonban a saját bevételek nincsenek címkézve, vagyis nincs külön számon tartva, hogy pontosan mire fordítják őket. A bevételek "nagy kalapba" kerülnek, és ezeket a költségeket általánosan osztják el a különböző városi feladatok között.

A fenntartásra rendelkezésre álló források egy fontos korlátozás alá esnek. A város saját bevételeinek legfeljebb 50%-a használható fel adósságszolgálatra és kamatra. Ez a pénzügyi határ folyamatos figyelmet igényel, hogy a fenntartási feladatokat és a kötelezettségeket a város gazdálkodásának keretein belül megfelelő módon lehessen kezelni. A fenntartási feladatok gondos nyomon követése biztosítja a város hosszú távú fejlődését és fenntartható működését.

Az 1990. évi C. törvény a helyi adókról több fontos szabályozást tartalmaz a települési önkormányzatok számára, amelyek meghatározzák, hogyan és mire használhatók fel az adóbevételek. Különösen az iparűzési adó és a kommunális adó felhasználása kiemelkedő, és ezek pénzügyi kereteket szabnak az önkormányzati fejlesztések számára.

A helyi iparűzési adóból származó bevételt a törvény szerint elsődlegesen a helyi közösségi közlekedés feladatainak ellátására kell fordítani. A bevétel ezen része előírt felhasználású, míg a további, a közlekedési feladatokhoz szükséges összegen felüli bevételt a település más szociális ellátások finanszírozására lehet felhasználni. Az iparűzési adóból származó bevételt azonban nem lehet

felhasználni az önkormányzati hivatal munkavállalóinak személyi juttatásaira, járulékaira és szociális hozzájárulási adójára. Ez szigorú korlátozást jelent, és az önkormányzatnak gondoskodnia kell arról, hogy ezen bevételek felhasználása a törvényben előírt kereteken belül maradjon.

A kommunális adó használata szintén szabályozott: a bevételt kötelezően útfelújításra és egyéb kommunális fejlesztésekre kell fordítani. Ez azt jelenti, hogy ezen adó felhasználása szigorúan meghatározott célokra történik, és az önkormányzatnak nincs mozgástere ezen bevételek felhasználásában, mivel azok kizárólag a közszolgáltatások javítását szolgálják.

A mozgástér a települési önkormányzat számára leginkább az iparűzési adó részéről van, mivel ezen bevétel esetében a törvény biztosít némi rugalmasságot a felhasználásra, bár a célok egy része előírt. Az iparűzési adó tehát a legfontosabb saját bevételi forrás, amely lehetőséget ad az önkormányzat számára a különböző fejlesztések, projektek finanszírozására, amennyiben azok megfelelnek a törvényben előírt felhasználási céloknak.

A illetmény alapú felhasználás terén az önkormányzat szabad mozgástérrel rendelkezik, és itt a testület döntése határozza meg a költségvetés különböző elemeinek elosztását, tehát ezen bevételek felhasználása rugalmasabb, mint a más adók esetében.

<u>Önkormányzati szervezetek</u>
Komló Város Önkormányzat Gazdasági Ellátó Szervezete és a Komló Város Önkormányzat Városgondnokság két kulcsszereplő a város helyi fejlesztéseiben és közszolgáltatásainak ellátásában. Mindkét szervezet szoros együttműködésben működik a Komlói Közös Önkormányzati Hivatallal, és kiemelt szerepet játszanak a városi infrastruktúra fejlesztésében, fenntartásában, valamint a közszolgáltatások biztosításában.

Komló Város Önkormányzat Gazdasági Ellátó Szervezete (GESZ)
A GESZ feladatai közé tartozik az önkormányzati feladatok pénzügyi, gazdasági, valamint adminisztratív hátterének biztosítása. Az intézmény az önkormányzati költségvetés és az önkormányzati cégek működésének támogatása mellett szerepet vállal az önkormányzati tulajdonú ingatlanok és egyéb eszközök kezelésében is. A GESZ felelős az önkormányzat gazdasági működésének zökkenőmentes fenntartásáért, a források hatékony felhasználásáért, és részt vesz a pénzügyi tervezésben és a költségvetési folyamatok koordinálásában. Az önkormányzati fejlesztések előkészítésében is kulcsszerepet játszik, mivel biztosítja az ehhez szükséges anyagi és pénzügyi hátteret.

A GESZ gyakran részt vesz a közszolgáltatások lebonyolításában, mint például az ingatlanok karbantartása, a közszolgáltatások biztosítása, és a projektfinanszírozás előkészítése. A fejlesztési projektek előkészítése során

segíthet a szükséges pénzügyi források előteremtésében, és biztosítja, hogy a város számára elérhető pályázati lehetőségek maximálisan kihasználásra kerüljenek.

Komló Város Önkormányzat Városgondnoksága
A városgondnokság feladata a város közterületeinek, infrastruktúrájának és közszolgáltatásainak működtetése és fenntartása. Ez magában foglalja az utak karbantartását, a közvilágítást, zöldterületek kezelését, hulladékszállítást, és minden olyan feladatot, amely a város napi működését biztosítja. A Városgondnokság szerepe különösen fontos a fejlesztések fenntartásában, mivel az általuk végzett napi üzemeltetési és karbantartási feladatok közvetlenül befolyásolják a város fejlesztéseinek hosszú távú fenntarthatóságát.

A városgondnokság a településfejlesztési projekteknél, mint például az útépítések, közterületek felújítása, parkok és zöldterületek fejlesztése közvetlenül részt vesz a kivitelezésben és a tervezésben. Az önkormányzattal való együttműködés során a Városgondnokság felelős lehet a kivitelezési feladatok lebonyolításáért, valamint azok minőségi ellenőrzéséért. Fontos szerepet játszik az indikátorok figyelemmel kísérésében és az eredményekről történő beszámolók készítésében is.

A városüzemeltetés és fenntartás során a városgondnokság különböző feladatokat lát el a fejlesztésekhez kapcsolódóan, például:
Az új fejlesztések és beruházások fenntartási költségeinek tervezése, vagy a fejlesztési projektekhez szükséges eszközök beszerzése és a napi működéshez szükséges anyagok biztosítása, de ide sorolható a kivitelezési munka során felmerülő problémák gyors kezelése is.

Önkormányzati cégek
A Komló város önkormányzata számára fontos lehetőség a saját önkormányzati cégek bevonása a fejlesztésekbe, mivel ezek a cégek az önálló gazdasági tevékenységük révén kulcsszereplői a helyi fejlesztési projektek előkészítésének és megvalósításának. Az önkormányzati cégek a települési infrastruktúra és közszolgáltatások működtetésében, fenntartásában, valamint a különböző fejlesztési feladatok elvégzésében közvetlen szerepet játszanak.

A fejlesztési lehetőségek a város önkormányzati cégei számára több szempontból is kiemelt jelentőséggel bírnak. A cégek az előkészítési folyamatban és a projektmegvalósítás során fontos szerepet vállalnak, hiszen az önkormányzat és az önkormányzati cégek szoros együttműködése biztosítja a projektek gördülékeny megvalósítását.

A fejlesztések megvalósításában a cégvezetők kulcsszerepet játszanak, mivel ők irányítják azokat a projekteket, amelyek a fenntartási és üzemeltetési feladatokkal összefonódnak. Az önkormányzati cégek azokat a feladatokat végzik

el, amelyek a fejlesztések fizikai megvalósításához és fenntartásához szükségesek. Fontos azonban, hogy a cégvezetők az eredményekről utólagos beszámolót készítenek az önkormányzat számára, mivel az önkormányzat felelős a projekt nyomon követéséért, különösen az indikátorok figyelemmel kísérésében és a jelentések elkészítésében.

Ez a szoros együttműködés és az önkormányzati cégek bevonása különösen fontos az előzőekben említett finanszírozási lehetőségek és projektek szempontjából egyaránt. Mivel az önkormányzati cégek rendelkeznek a szükséges szakértelemmel és infrastruktúrával, hogy a fejlesztéseket végrehajtsák, a helyi költségvetés és a rendelkezésre álló források optimális felhasználása érdekében a fejlesztési és fenntartási feladatokat az önkormányzat és a cégek közösen koordinálják. Az önkormányzati cégek szerepe tehát kiemelt, mivel az intézményi keretek és a helyi forrásokhoz való hozzáférés lehetőséget biztosít számukra a fejlesztések sikeres lebonyolítására.

A fejlesztések fenntartása és a kapcsolódó pénzügyi tervezés szintén az önkormányzathoz kötődik, hiszen a város biztosítja a fenntartási költségeket, míg az önkormányzati cégek a gyakorlati, napi szintű üzemeltetési feladatokat végzik. A fejlesztések hosszú távú fenntartása és a pénzügyi források biztosítása kulcsfontosságú a város számára, és ennek megvalósítása érdekében az önkormányzat intézményei és az önkormányzati cégek közötti hatékony koordináció elengedhetetlen.

Komlói Városgazdálkodási Nonprofit Zrt.
A Komlói Városgazdálkodási Nonprofit Zrt. feladatai közé tartozik a város közszolgáltatásainak ellátása, mint például a kommunális szolgáltatások, a városi közlekedési rendszerek és közterületek fenntartása, valamint zöldterületek gondozása. A társaság a városi infrastruktúra kezelését és fejlesztését koordinálja, így nagy szerepe van a város fenntartható fejlődésében. A Városgazdálkodási Zrt. szoros együttműködésben dolgozik az önkormányzattal, biztosítva a város működéséhez szükséges alapvető szolgáltatásokat, miközben figyelembe veszi a gazdasági és környezetvédelmi szempontokat is.

Komló és Térsége Fejlesztési Kht.
A Komló és Térsége Fejlesztési Kht. a város és környékének gazdasági és társadalmi fejlődését célozza meg. A társaság felelős a térség fejlesztési irányvonalainak meghatározásáért és az ehhez szükséges projektek megvalósításáért, legyen szó pályázatok előkészítéséről, gazdasági együttműködésekről, vagy infrastruktúra-fejlesztésekről. A Kht. munkája közvetlen hatással van a helyi munkahelyek létrehozására, a közszolgáltatások bővítésére, valamint a térség vonzerejének növelésére. A Komló és Térsége Fejlesztési Kht. gyakran részt vesz az ipari parkok, üzleti központok és egyéb gazdasági fejlesztések előkészítésében és lebonyolításában, miközben fontos szerepe van az önkormányzati projektek koordinálásában is.

CARBOKER Kft. – Komlói Ipari Park
A CARBOKER Kft. működteti a Komlói Ipari Parkot, amely a helyi gazdaság fejlődéséhez jelentős mértékben hozzájárul. Az ipari park kiemelt szerepet játszik a térség ipari és kereskedelmi potenciáljának kiaknázásában, hiszen ideális környezetet biztosít a vállalkozások számára, hogy telephelyet építsenek, fejlesszenek és működtessenek. Az ipari park folyamatosan bővül, fejlesztései segítik a helyi gazdaság dinamikus növekedését, miközben munkahelyeket is teremtenek a régióban. A CARBOKER Kft. felelős az ipari park infrastruktúrájának biztosításáért, karbantartásáért és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások nyújtásáért.

Komlói Egészségcentrum Nonprofit Kft.
A Komlói Egészségcentrum Nonprofit Kft. célja, hogy biztosítja a város lakóinak megfelelő egészségügyi szolgáltatásokat, és javítja a helyi egészségügyi ellátás minőségét. Az Egészségcentrum folyamatosan fejleszti szolgáltatásait és infrastruktúráját, hogy megfeleljen a növekvő igényeknek és biztosítja a lakosság számára a modern orvosi ellátást. Az egészségügyi szolgáltatások fejlesztésére irányuló projektek célja az ellátás színvonalának emelése, a betegek kényelmének javítása, valamint az orvosi eszközök és infrastruktúra korszerűsítése. Az Egészségcentrum együttműködik az önkormányzattal, hogy a közszolgáltatásokat folyamatosan biztosítani tudja.

Komló-Víz Kft.
A Komló-Víz Kft. felelős a város vízellátásának és szennyvízkezelésének biztosításáért. A Kft. alapvető szerepet játszik a város infrastruktúrájának fenntartásában és fejlesztésében, különös tekintettel a vízkészlet és szennyvízelvezetés biztosítására. A vízszolgáltatás fejlesztése magában foglalhatja a vízellátó rendszerek modernizálását, a víztisztítást, valamint a szennyvízkezelő rendszerek fejlesztését. A Kft. szoros együttműködésben dolgozik az önkormányzattal és más helyi hatóságokkal, hogy biztosítsák a fenntartható víz- és szennyvízkezelést a város számára.

Komlói Fűtőerőmű Zrt.
A Komlói Fűtőerőmű Zrt. a város fűtési infrastruktúrájának működtetéséért és fejlesztéséért felelős. Az erőmű a város lakóinak biztosítja a központi fűtést, és fontos szerepet játszik a helyi energiagazdálkodásban. A Fűtőerőmű Zrt. folyamatosan dolgozik a fűtési rendszer korszerűsítésén, hogy hatékonyabbá és környezetbarátabbá tegye a helyi fűtési szolgáltatásokat. A város energiahatékonyságának javítása érdekében a Fűtőerőmű Zrt. fejlesztési projekteket valósíthat meg, amelyek a fenntartható energiaforrások használatára, valamint az energiaveszteség csökkentésére koncentrálnak.

Együttműködés a helyi cégekkel

Komló Város Önkormányzatának és a helyi cégek együttműködése fontos szerepet játszhat a város gazdasági fejlődésében, a közösségi élet gazdagításában, valamint a város vonzerejének növelésében. Az együttműködések jelenlegi helyzete és jövőbeli lehetőségei az alábbiak szerint foglalhatók össze.

Hiányzó kedvezményrendszerek:

Jelenleg nincs olyan átfogó kedvezményrendszer, amely beruházási vagy egyéb formában ösztönözné a helyi vállalkozásokat az önkormányzattal való aktívabb együttműködésre.

Az önkormányzat kidolgozhat egy olyan beruházási kedvezményrendszert, amely ösztönzi a helyi cégeket az új fejlesztések, munkahelyteremtés vagy közösségi célú beruházások megvalósítására.

Vállalkozói szemléletformálás szükségessége:

A vállalkozók körében a közösségi szerepvállalás fontosságának hangsúlyozása, valamint a társadalmi felelősségvállalás szemléletének erősítése szükséges lehet.

Tudásátadás jelentősége:

Az önkormányzat részéről megvalósuló tudásmegosztás (például pályázati lehetőségek bemutatása, közös projektek szervezése) erősítheti a cégek részvételét a város fejlesztési céljainak elérésében.

Az önkormányzat szerepet vállalhat abban, hogy a helyi vállalkozók számára információt nyújt a pályázati lehetőségekről, fenntarthatósági megoldásokról, vagy akár a digitális fejlesztésekről.

Közösségi projektek indítása:

Az önkormányzat közös projekteket indíthat a helyi cégekkel, például a város szépítésére, turizmus fejlesztésére vagy közösségi rendezvények szervezésére.

Helyi cégek bevonása városfejlesztési projektekbe:

Az önkormányzat prioritásként kezelheti a helyi cégek bevonását az önkormányzati beruházások megvalósításába, például építkezések, karbantartási munkák vagy technológiai fejlesztések során.

Az önkormányzat és a helyi vállalkozások közötti együttműködés erősítése hosszú távon hozzájárulhat:

- A város gazdasági stabilitásának növeléséhez, munkahelyek teremtéséhez és megtartásához.
- A helyi közösség életminőségének javításához, például új infrastruktúra, rendezvények vagy szolgáltatások révén.
- A vállalkozók társadalmi szerepvállalásának elmélyítéséhez, ami erősítheti a város és a vállalkozói szektor közötti bizalmat és kölcsönös támogatást.

Az önkormányzat és a helyi cégek közös munkája jelentős potenciált rejt magában, amelynek kiaknázásával Komló fejlődése még hatékonyabban biztosítható, ennek lehetséges lépései:

- Stratégiaalkotás: Hosszú távú terv kidolgozása a vállalkozásokkal való együttműködés ösztönzésére.
- Párbeszéd és kommunikáció: Aktív kapcsolatépítés a helyi cégekkel, például rendszeres egyeztetések, fórumok vagy konzultációk révén.
- Motivációs rendszer bevezetése: Kedvezményrendszerek, elismerések vagy más ösztönzők kialakítása a társadalmi felelősségvállalás ösztönzésére.

6. Városfejlesztési finanszírozási modellekre vonatkozó jó gyakorlatok

A helyi önkormányzatok által tervezett fejlesztések főként saját forrásból, hazai és Európai Uniós társfinanszírozásból illetve külső visszterhes forrásokból valósultak meg az elmúlt időszakban.

Komló Város Önkormányzata számára a városfejlesztési finanszírozási modellek alkalmazása kulcsfontosságú a fenntartható fejlődés érdekében. Az alábbi jó gyakorlatok rámutatnak, hogyan lehet a különböző forrásokat hatékonyan kombinálni a városi beruházások megvalósítására:

- **Hosszú távú kötvénykibocsátás és közbeszerzés**

  Siklós példáján keresztül látható, hogy az önkormányzat által lebonyolított kötvénykibocsátás lehetőséget adhat nagyobb volumenű beruházások, például turisztikai attrakciók megvalósítására. A Siklósi Termálfürdő megvalósítása önkormányzati fejlesztésként történt. A fejlesztés forrása Siklós Város Önkormányzata által lebonyolított kötvénykibocsátásból történt. A forrásból valósult meg a Termálfürdő, melyre vonatkozó építési és üzemeltetési szerződését közbeszerzési eljárás keretében kötötte meg a város 25 évre szóló szerződés keretében.

- **Vissza nem térítendő támogatások kombinációja magánszereplőkkel**

  Jó gyakorlatként említhető, amikor vissza nem térítendő támogatás segítségével történik meg a fejlesztés, mely működtetés/üzemeltetése egy jogszerű pályáztatási eljárás eredményeképpen kerül kiválasztásra. Komló szociális ellátási projektjeiben megfontolható a Szigetvár által alkalmazott modell, amelyben az önkormányzat infrastruktúrát biztosít, míg egy szakmai partner veszi át a működtetési és fenntarthatósági feladatokat. Ez lehetővé teszi, hogy TOP Plusz forrásokból vagy más vissza nem térítendő támogatásokból valósuljon meg a fejlesztés.

- **CLLD programok a helyi közösségek bevonásával**

  A CLLD programok lehetőséget nyújtanak a helyi gazdasági szereplők, civil szervezetek és mikrovállalkozások közvetlen támogatására. Komló Városa stratégiai céljaihoz igazodva ilyen típusú minipályázati rendszereket is kialakíthat a jövőben is, különösen kulturális, ifjúsági vagy zöld fejlesztési területeken.

- **Közcélú közérdekű kötelezettségvállalás**

  Olyan projekteknél, mint például közterületi fejlesztések, az önkormányzat együttműködhet magántulajdonú szereplőkkel, ahol a magánbefektető pénzügyi hozzájárulást vállal az önkormányzati fejlesztések megvalósításához. Ez különösen hatékony lehet városi zöldterületek fejlesztésénél vagy közlekedési csomópontok korszerűsítésénél.

- **Közösségi finanszírozás**

  A közösségi finanszírozás innovatív lehetőség lehet kisebb léptékű, de nagy helyi támogatottságot élvező projektek számára. Például városi rendezvények, helytörténeti kiállítások vagy közösségi játszóterek megvalósítása esetében hatékony eszköz lehet a lakosság bevonására.

- **Dologi eszközök biztosítása**

  Jó gyakorlat nem csak a pénzügyi finanszírozásban tud megvalósulni, hanem dologi eszközök biztosításának megszervezésén keresztül. Komló élelmezési vagy szociális programjaiban érdemes alkalmazni azt a gyakorlatot, amely szerint az üzletileg már nem hasznosítható, de gyorsan felhasználható élelmiszereket juttatják el a rászorulókhoz.

- **Városi fejlesztési tőkealap létrehozása**

  Komló számára a városi/térségi fejlesztési tőkealap létrehozása lehetőséget nyújthat a helyi vállalkozások támogatására, különösen zöld beruházások és startupok esetében. Az ilyen alapok rugalmasabb, hosszabb távú finanszírozást biztosítanak, és lehetőséget adnak a helyi gazdaság ösztönzésére.

  A helyi gazdasági élet ösztönzésére igen széles eszköztár áll rendelkezésre. Az iparűzési adó szabályozása útján beszedhető és újraelosztásra kerülő források, az egyedileg kezelt befektetési kedvezmények, a szoft eszközökre (tanácsadás és mentorálás) épülő tevékenységek és (köz)szolgáltatások mellett közvetlen forrásnyújtással is támogathatja a város a fejlesztési céljait szolgáló vállalkozások tevékenységét. Ilyen finanszírozási eszköznek tekinthető a speciális célú és működési hátterű városfejlesztési alap, amely a helyi vállalkozások tőkehelyzetén tud javítani, és a piaci körülmények között már oly népszerű kockázati tőke alkalmazását teheti lehetővé egy általunk eddig nem használt, új megközelítésben. A városfejlesztési alapokat már a 2007-2013-as európai uniós programozási időszak óta hatékony pénzügyi eszközként használják a helyi gazdaság és a települések fejlődése érdekében. A városfejlesztési alap (VFA) olyan új típusú pénzügyi konstrukció, amely állami és magántőke felhasználásával fenntartható városfejlesztést szolgáló finanszírozási modell kialakítását teszi lehetővé. A VFA, mint pénzügyi eszköz, rugalmasabb és hosszabb távon tervezhető finanszírozást biztosíthat a hagyományos állami (költségvetési vagy önkormányzati) és európai uniós pályázati forrásokkal szemben, továbbá alkalmas a 2021-ben indult uniós finanszírozási ciklus forrásainak befogadására. A pénzügyi alap akár 15 éves időtávban, az önkormányzat saját döntésein alapuló, jól felépített projektportfolió valamennyi elemét teljes finanszírozással tudja támogatni. A tőkejuttatás további előnye, hogy egyszerűsíti a fejlesztésekhez párosítható hitelfelvételi lehetőségeket is.

Komló Város Önkormányzata számára a fenti finanszírozási modellek kombinációja lehetőséget nyújt a fenntartható fejlődés elősegítésére, a helyi gazdaság erősítésére és az életminőség javítására. Az együttműködési modellek és az innovatív finanszírozási eszközök alkalmazása hozzájárulhat a város versenyképességének növeléséhez és a közösségi kohézió erősítéséhez.

7. Tőkeági finanszírozás lehetőségek a városfejlesztésben

Városfejlesztési tőkealap létrehozásakor az Általános Csoportmentességi Rendelet 16-os jogcíme értelmében a Bizottságnak a bejelentést követően meg kell vizsgálnia a nagyobb összegű – akár egyedileg, akár halmozottan nyújtott – támogatásokat, mivel ezek esetében nagy a kereskedelmi feltételek hátrányos befolyásolásának kockázata. Ezért az e rendelet hatálya alá tartozó támogatások minden egyes kategóriája esetében olyan szintű határértéket kell meghatározni, amely figyelembe veszi az érintett támogatási kategóriát és annak a kereskedelmi feltételekre gyakorolt valószínűsíthető hatását. Az említett határértékeket meghaladó összegű támogatásokra továbbra is alkalmazni kell a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettséget. Az e rendeletben megállapított határértékek nem kerülhetők meg a támogatási programok vagy támogatási projektek mesterséges – például több, hasonló jellemzőkkel, célkitűzésekkel és kedvezményezettekkel rendelkező támogatási programra vagy projektre történő – felosztásával.

Városi tőkealapok hazánkban

Néhány példa a hazánkban működő városfejlesztési tőkealapokra.

Pécs

Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzatának kiemelt célja a helyi gazdaság fejlesztése és a helyi cégek segítése. A város vezetése folyamatos párbeszédet folytat a helyi vállalkozásokkal annak érdekében, hogy valós segítséget tudjon nekik nyújtani, legyen szó a járvány okozta gazdasági nehézségek leküzdéséről, vagy akár a fejlesztési lehetőségekről.

A Magyar Fejlesztési Bank csoportjához tartozó MFB Invest Zrt. 3 milliárd forintos befektetéssel létrehozott Pécs Városi Tőkealap kedvező feltételekkel nyújt tőkefinanszírozást a pécsi és a Baranya megyei vállalkozásoknak.

A Pécs Városi Tőkealap célja, hogy helyi és akár megyei vállalkozások ígéretes fejlesztési, beruházási lehetőségek megvalósításához tőkejuttatást kapjanak. Az Alap kezelését a Focus Ventures Tőkealapkezelő Zrt., az MFB Invest Zrt. 100%-os tulajdonában lévő alapkezelő végzi. Az Alap befektetője az MFB Invest Zrt.

Az átlagos befektetési méret 300 millió, már 30 millió Ft-tól akár 1 milliárd Ft összegig elérhető. A finanszírozás előnyei közt említhető, hogy stabil tőkeszerkezetet biztosít, nem szükséges fedezet (jogi biztosíték), nincs kötelező rendszeres "törlesztés", az Alap szakmai támogatást nyújt, valamint széles piaci kapcsolatrendszert biztosít.

Az Alap futamideje12 év futamidő, 7 éves befektetési periódussal. A befektetési időszak: 2028. december 31-ig tart, az befektetési futamidő átlagosan 5 év (alkalmazkodva adott vállalat üzleti tervéhez). Befektetés lezárása a befektetési futamidő végén, de legkésőbb 2033. december 31-ig történik meg. A lezárást

illetően nincs preferált exit forma, lehet részesedés értékesítés szakmai vagy pénzügyi befektetőknek, IPO vagy visszavásárlás is.

Befektetési formailag tőkejuttatás, jellemzően tőkeemelés képében valósul meg, de nem kizárt a tagi kölcsön nyújtása sem.

Az Alap két befektetési terméket kínál a vállalkozások számára:

- FOCUS RAPID: 30–50 millió Ft között (egyszerűsített, standarizált eljárás):
    - 30% kisebbségi részesedésszerzés
    - 30–50 millió Ft közötti befektetési limit
    - Hozamelvárás 7–15 % (kockázati profiltól függően)
    - Egyszerűsített scoring, gyors bírálat
    - Futamidő 5 év
    - Egyszerűsített pénzügyi és jogi átvilágítás
    - Közjegyző előtt aláírt standard befektetési megállapodás
    - Online jelentkezés
- Egyedi befektetés: 50 millió Ft felett (egyedi kérelem és ajánlat).

Az Alap befektetési termékeit bármely iparági szektorban levő, magyarországi – elsősorban Pécs és Baranya megyei – székhelyű, vagy EGT székhelyű, magyarországi – elsősorban Pécs és Baranya megyei – fióktelepű vállalkozás igényelheti.

Főként növekedési, azaz nem induló (startup) szakaszban lévő, fejlődésre képes, növekedési potenciállal rendelkező korlátolt felelősségű társaság, vagy részvénytársaság formájában működő vállalkozásokba, amelyek célja jövedelmező fejlesztés megvalósítása, az Alap befektetési politikája alapján tőkebefektetésre alkalmasak és befektetési jogcímek közül legalább egy feltételeit maradéktalanul teljesítik. A céltársaság kötelezettséget vállal arra, hogy az Alap által finanszírozott projektet Magyarországon valósítja meg.

A tőkebefektetés folyamata a Pécs Városi Tőkealap projektiroda munkatársával való kapcsolatfelvétellel kezdődik, ezt követi a befektetési kérelem beadása. Az előszűrést követően a befektetési bizottság döntést hoz, hogy tovább vihető-e a projekt vagy elutasításra kerül. Ezt követi az indikatív ajánlat elkészítése a tranzakció részletes feltételeiről, ajánlat beadása és a vállalkozás átvilágítása. Végezetül a befektetési előterjesztés alapján 50 millió Ft alatti tőkebefektetésnél a FOCUS VENTURES vezérigazgatója, 50 millió Ft összeg felett a FOCUS VENTURES Igazgatósága dönt a befektetésekről. Pozitív döntést követően történhet szerződéskötés, majd folyósítás.

Veszprém

Az Alap iparágtól függetlenül nyitott a kis- és középvállalkozások számára, de elsősorban a régióban tradicionális feldolgozóiparból - ezen belül az autóipar és beszállítói, az ipari automatizálás területe és az élelmiszeripar -, valamint a

kereskedelmi- és építőipari szektorokból, illetve a turizmus-vendéglátásból számít a tőkefinanszírozás által növekedni kívánó vállalkozásokra. A tőkealapból Magyarországon bejegyzett, döntően veszprémi és Veszprém megyei, megfelelő üzleti tervvel és múlttal, innovatív növekedési potenciállal rendelkező, a projekteket Magyarországon megvalósítani kívánó vállalkozások finanszírozhatók.

Az Alap kezelését az MFB Invest száz százalékos tulajdonában álló Focus-Ventures Tőkealap-kezelő Zrt. látja el. A kiválasztási folyamatot a veszprémi önkormányzat és a Pro Veszprém Városfejlesztési és Befektetés-ösztönző Nonprofit Kft. segítik. Az alappal kapcsolatos egyedi befektetési döntéseket 50 millió forintig az alapkezelő vezérigazgatója, azt meghaladó összeg esetén az alapkezelő igazgatósága hozza meg egy háromtagú befektetési bizottság ajánlása alapján, melynek két tagját a város önkormányzata delegálhatja.

Kecskemét

A Kecskemét Városfejlesztési Alap a Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 100%-os tulajdonában álló Városi Alapkezelő Zrt. képviseli. Az Alap célja, hogy szolgáltatásaikkal ne csupán a helyi cégek mellé tudjunk partnerként odaállni, hanem egyúttal Kecskemét gazdasági életének fejlődését is hosszú távra stabilizálja. Ennek eszköze az egyéni igényekre szabott, interaktív információmegosztáson alapuló bizalmi partnerség.

A Kecskemét Városfejlesztési Alap forrása a Pénzügyminisztérium (Támogató) és Kecskemét Megyei Jogú Város (Kedvezményezett) között 2020. 01. 08-én létrejött Támogatási szerződés. A 15 milliárd forint forrással rendelkező Kecskeméti Városfejlesztési Alap elsődleges célja Kecskemét gazdasági növekedésének elősegítése és a városban lakók életkörülményeinek javítása egy olyan fenntartható városfejlesztést szolgáló finanszírozási modell segítségével, amely lehetőséget biztosít a Kecskemét számára fontos, pénzügyileg megtérülő fejlesztési projektek finanszírozására. Ilyen projektek lehetnek például bérlakások vagy parkolóházak építése, az okosváros-koncepció egyes elemeinek megvalósítása, a leromlott állapotú önkormányzati ingatlanok felújítása, a turizmus fejlesztése, illetve hulladékgazdálkodási program vagy épületenergetikai korszerűsítési program működtetése.

Az MFB Invest Befektetési és Vagyonkezelő Zrt. még 2019-ben indította el tematikus vállalkozásfejlesztési tőkealapját, a városi alapokat, amelyeket hat hazai nagyvárosra, Debrecenre, Kaposvárra, Nyíregyházára, Pécsre, Székesfehérvárra, illetve Veszprémre és azok térségére szabott, az alapok kezelését pedig az MFB Invest tulajdonában lévő Focus Ventures Tőkealap-kezelő Zrt.-re bízta. Az MFB Invest 2023. január 31-i hatállyal a városi alapokat piaci alapkezelőre, konkrétan a Global Capital Kockázati Tőkealap-kezelő Zrt.-re bízta.

8. Finanszírozási hiány számszerűsítésének kidolgozása az Európai Bizottság útmutatója alapján

A finanszírozási hiány számítását mint az állami támogatás maximális mértékének meghatározására szolgáló módszertant mind az Európai Bizottság, mind a tagállamok alkalmazzák. A Bizottság abban az esetben, amikor az adott támogatási intézkedésről maga határoz, elsősorban bejelentés alapján. A tagállamok pedig akkor, amikor például a csoportmentességi rendelet egyes olyan jogcímei alapján nyújtanak támogatást, amelyeknél a finanszírozási hiány jelenti az állami támogatás maximális mértékét. A finanszírozási hiány számítás mint módszer célja a támogatás arányosságának biztosítása.

A finanszírozási hiány képlete

- finanszírozási hiány = elszámolható költség – működési eredmény
- a működési eredmény a képletben 0-nál nem lehet kisebb összeg; negatív működési eredmény esetén 0-val kell számolni
- működési eredmény = működési bevétel – működési kiadás
- mind a működési bevételeket, mind pedig a működési kiadásokat a hasznos élettartam teljes egészére nézve, jelenértéken kell figyelembe venni maximális állami támogatás ≤ finanszírozási hiány

A finanszírozási hiány tehát akkor áll fenn, ha a beruházás állami beavatkozás nélkül nem jönne létre, mert a működési eredmény elégtelensége miatt a beruházás nem térülne meg a hasznos élettartam alatt. A működési eredmény pedig a beruházás hasznos élettartama alatti diszkontált működési bevételek és diszkontált működési költségek közötti különbség, amennyiben ez a különbség pozitív. Tehát ha a számítás eredménye negatív vagy nulla, a működési eredmény nulla, azaz nem kérhető beruházási jogcímen támogatás a jövendő működési veszteségek fedezésére. Ez utóbbi szabály célja, hogy világos határvonalat húzzon a működési és a beruházási támogatás közé; a finanszírozási hiány számítása a beruházási támogatás mértékének meghatározására vonatkozik. Ha az adott infrastruktúra működési eredménye negatív, és ezáltal működési támogatásra szorul, akkor egyes esetekben működési támogatás nyújtható a számára, külön jogcímen. A működési eredményt általában megalapozott előrejelzések vagy utólagos visszakövetelési mechanizmus alapján kell megállapítani.

Fontos, hogy az állami támogatási szabályok nem preferálják egyik vagy másik módszert, tehát az állami támogatási szabályok alapján nem kell a megalapozott előrejelzések szerint megállapított finanszírozási hiányt utólag a tényadatok alapján korrigálni. A támogatást nyújtó természetesen lehet szigorúbb, mint az állami támogatási szabályok, azaz kombinálhatja a két módszert, azzal, hogy az utólagos korrekció során a támogatási mértékben csak lefelé térhet el, felfelé nem, mert az utólag nyújtott támogatásnak nem lenne ösztönző hatása.

Az elemzés során használt módszertani elemek

Fejlesztési különbözet módszere

Valamennyi gazdaságossági számítás a fejlesztési különbözet módszerével készült, azaz a projekt beruházási, működési költségei, bevételei, valamint azok pénzügyi hatásai a projekt nélküli esethez viszonyítva kerülnek megállapításra. Ennek következtében az elemzésben leírt számítási eredmények a projekt nélküli és a projekt megvalósulása közötti különbözeteket jelentik.

Árszint

A számítások alapjául az üzleti terv készítésekor érvényes piaci árakat szükséges alapul venni, amelyek tervezői költségbecslésesek, érvényes árajánlatokon, valamint konkurens piaci szereplőnél alkalmazott árak.

Diszkontráta

A diszkont kamatlábat a több részletben nyújtott támogatás elemei jelenértékének meghatározása céljából alkalmazzuk. A Miniszterelnökség Fejlesztéspolitikai Szolgáltatásokért Felelős Helyettes Államtitkárának felügyelete alatt működő Támogatásokat Vizsgáló Iroda, mint az állami támogatások versenyszempontú ellenőrzésének központi koordináló szerve havi szinten közzéteszi az alkalmazandó Referencia- és diszkontkamatlábakat, amelyek a következő linken érhetőek el: **https://tvi.kormany.hu/referencia-rata**

Vizsgált időtáv

A pénzügyi elemzésben a vizsgált időtáv, azaz referencia-időszak azon évek száma, amelyek
tekintetében a az elemzés előrejelzéseket tartalmaz, azaz a pénzügyi elemzés során alkalmazott
időtáv.

A költségek becslése

A költségek az üzleti terv készítés időszakában hasonló tárgyban megkötött vállalkozási szerződések, illetve piaci szereplőktől bekért ajánlatok, vagy tervezői költségbecslés alapján kerülnek meghatározásra.

Az ÁFA kezelése

Az elemzés során az egyes tételek vonatkozásában szükséges az ÁFA státusz vizsgálata. Szükséges mérlegelni, hogy a jelenlegi aktuális áfa státusza a beruházónak mennyiben célszerű hosszú távon is fenntartani, indokolt e a változtatás, és fennállnak e annak a jogszabályi lehetőségei.